

Za 1. maj novi prostori

V prireditve ob mednarodnem delavskem prazniku in 30-letnici osvoboditve se je vključila tudi tovarna elektrotermičnih aparatov Eta iz Cerknega. Delavca Marija Debeljak in Janko Peternel sta dan pred 1. majem slovesno odprla novo proizvodno halo s 5320 metri delovne površine. V novih prostorih bodo izdelovali cevne grelce. Nova hala je veljala nad 20 milijonov dinarjev.

Na slavnosti ob otvoritvi je o pomenu delavskega praznika, 30. obletnice zloma fašizma in graditvi socialistične družbe spregovoril član IK predsedstva CK ZKS inž. Igor Uršič.

Zastavina vozila še po starem

Zvedelo se je, da so v Crveni zastavi pripravili predlog, po katerem naj bi delavski svet podaljšal rok za pripravo novih cen za vsa vozila, ki jih izdelujejo. Nove cene bi morale začeti veljati že včeraj, vendar do tega roka niso izpolnili vseh obveznosti do kupcev oziroma niso mogli dobiti vozil vsem, ki so jih uplašali. Zato naj bi nove cene začele veljati, ko bodo vse obveznosti izpolnjene.

Vsa zemlja obdelana

Predsedniki občinskih in pokrajinskega štaba za spomladansko setev v Vojvodini so se v teh dneh sestali v Novem Sadu. Dogovorili so se o ukrepih, ki jih je treba izvesti, da bodo s sončnicami in sojo zasejali vse predvidene površine. Strokovnjaki v kmetijski službi trdijo, da je mogoče ti dve poljščini sejati vse do 15. maja. Poudarili so tudi, da niti hektar zemlje ne sme ostati neobdelan, tako na kmetijah ostarelih gospodarjev in na tistih, ki so jih lastniki zapustili.

Ladjedelnica Veljko Vlahović

Remontna ladjedelnica Bijela pri Hercegovnem je ob 1. maju dobila novo ime – po umrlem heroju in revolucionarju Veljku Vlahoviću. Tako so sklenili na slavnostni seji delavskega sveta, ki so se je udeležili vsi delavci in tudi predsednik predsedstva SR Črne gore Veljko Milatović. Sklenili so tudi, da bodo letošnje leto v ladjedelnici razglasili za leto varčevanja.

Posvetovanje o energetiki

Izvršni komite predsedstva CK ZKJ je v dogovoru s centralnimi in pokrajinskimi komiteji sklical posvetovanje komunistov s področja energije. Posvet je danes v Beogradu, na njem pa sodelujejo tudi predstavniki organizacij ZKJ porabnikov električne energije iz gospodarskih vej, ki so v reprodukcijskem procesu najbolj vezane na energetiko.

Smoter posvetovanja je o cenah stanja samoupravnih odnosov. Prispevalo pa naj bi tudi k povečanju dejavnosti komunistov pri urejanju pereh uprašan s področja energetike.

Titovo darilo muzeju

Jugoslovanska ambasadorica na Danskem Stana Tomašević-Arnesen je izročila direktorju muzeja danskega osvobodilnega gibanja v Københavnu darilo predsednika Tita – faksimile časopisa Borba iz narodnoosvobodilne vojne ter reprezentativno publikacijo beograjskega vojnega muzeja Štirinajst stoletij za svobodo. Na slovesnosti ob tej priložnosti je bil tudi udeleženec odporniškega gibanja in minister v prvi danski vladi po vojni Peer Federspil in več drugih znanih članov danskega odporniškega gibanja.

Janko Prezelj-Stane, nekdanji komandant Kokrškega odreda

O strahotah v begunjskih zaporih je govorila Marija Peklenik iz Kranja

30-letnica osvoboditve Begunj

Nadaljevanje s 1. strani

...4. maja je trajala borba skoraj do 13. ure. Potem smo prišli v grad, kjer je bilo prvo srečanje z zaporniki. 632 zapornikov je bilo osvobojenih. Mnogi so se priključili v naše vrste in odšli z enotami takoj naslednji dan prek Karavank na Koroško, a je obudil spomin na dogodke pred 30 leti Stane Prezelj.

Marija Peklenik pa je povedala: »V Begunjah je bilo od 1941. do 1945. leta zaprtih 12.098 zapornikov, od tega 2280 žensk in 405 otrok. V 126 skupinah je bilo usmrčenih 1286 zapornikov; 11 so jih Nemci obesili, 102 pa sta zgorela na pogoriščih. V Dragi je pokopanih 161 talcev in 18 borcev in v Begunjah 509 talcev. Drugi so pokopani v krajih, kjer so jih Nemci ustrelili ali pa so jih odpeljali neznan kam...«

V kulturnem programu na nedeljski proslavi so nastopili pihalni orkester Železarne Jesenice, komorni zbor A. T. Linhart iz Radovljice, pevski zbor uslužbencev bolnice Begunje ter učenci in mladina iz Begunj. A. Z.

Nova organiziranost SZDL

Predsednik medobčinskega sveta SZDL za Gorenjsko Janez Varl je v torek, 29. aprila, v soglasju s sekretarjem medobčinskega sveta ZK za Gorenjsko sklical sestanek, ki so se ga udeležili vsi občinski predsedniki gorenjskih družbenopolitičnih organizacij. Med drugim so razpravljali o konstituiranju organizacij socialistične zveze po novem statutu.

Janez Varl je uvodoma povedal, da so na Gorenjskem konstituirane po novem statutu že vse krajevne konference socialistične zveze. V večini primerov so se odločili, da bodo imeli v krajevnih skupnostih krajevno konferenco, le v nekaterih manjših krajevnih skupnostih oziroma krajih so sklenili, da konferenco predstavljajo vsi občani. Pri delegatskem oblikovanju konferenc ni bilo posebnih težav, razen v nekaterih primerih pri iskanju delegatov iz sindikalnih organizacij. Postopek določanja delegatov iz sindikalnih organizacij trenutno še ni končan tam, kjer na področju krajevne konference ni nobene delovne organizacije.

Razen v štirih primerih so se v krajevnih organizacijah SZDL odločili, da bodo imeli poleg krajevne konference, ki je najvišji organ, še izvršni odbor. V štirih večjih organizacijah na Gorenjskem pa bodo imeli tudi predsedstvo.

Predsednik medobčinskega sveta SZDL za Gorenjsko je posebej poudaril, da so v večini krajevnih konferenz SZDL že izdelali dokaj konkretne programe delovanja, ki pa jih bo treba še dopolniti. Rekel je še, da je doseženo soglasje, da bo poslej članarina za člana SZDL 12 dinarjev na leto. Tako si bodo krajevne organizacije SZDL delno opomogle po finančni plati, v prihodnje pa bo treba vprašanje financiranja reševati sistematično in organizirano v občinah.

Podoben postopek kot je do nedavnega potekal v krajevnih organizacijah SZDL, zdaj poteka v občinskih organizacijah. Povsod na Gorenjskem so že izoblikovali pravila občinskih organizacij SZDL in sestavili statutarne sklepe. Po novem pa je trenutno organizirana le občinska konferenca SZDL v Trzinu. A. Z.

Osrednja slovenska proslava v Ljubljani

Kot smo že pisali bo v Ljubljani 10. maja osrednja slovenska proslava ob 30-letnici osvoboditve in zmage nad fašizmom. Priprave za to veliko svečanost gredo h kraju. Tako je na primer že izdelan kulturni program.

Proslava se bo začela v soboto, 10. maja, ob 11. uri dopoldne. Pozdravni govor bo imel predsednik mestne konference SZDL Ljubljana Jože Smole, slavnostni govornik pa bo predsednik predsedstva SR Slovenije Sergej Kraigher. Po odkritju spomenika pa bo sledil kulturni program.

Druga osrednja prireditev ob 30-letnici osvoboditve bo že v petek, 9. maja, prav tako v Ljub-

ljani. Odkrili bodo spomenik Francu Rozmanu-Stanetu. Uvodni govor bo imela narodni heroj in članica sveta federacije Mira Svetina, slavnostni govornik pa bo poveljnik IX. armadne oblasti Franc Tavčar-Rok. V kulturnem programu pa bodo nastopili godba milice in pevski zbori: Partizanski pevski zbor iz Ljubljane, Pevski zbor Partizan iz Maribora in Pevski zbor Srečko Kosovel iz Ajdovščine.

Obeh proslav se bodo udeležili številni prebivalci iz cele Slovenije. Osrednje proslave, ki bo 10. maja v Ljubljani, pa se bo udeležilo prek 11.000 prebivalcev Gorenjske. A. Z.

Kranj

V Kranju se je v sredo, 30. aprila, sestel na 47. seji izvršni svet kranjske občinske skupščine. Obravnaval je osnutek programa gradnje družbenih objektov, letni zaključni račun za minulo leto in predlog organizacije medobčinske veterinarske inšpekcije.

Predsednik kranjske občinske skupščine Tone Volčič je za danes dopoldne sklical sestanek, na katerem se bodo pogovorili o organizaciji letošnjega sejma opreme in zaščitnih sredstev, ki bo od 26. do 30. maja.

V mesecu aprilu je bilo na Planini pri Kranju v novi stanovanjski soseski vseljenih 62 stanovanj zgrajenih iz solidarnostnega stanovanjskega sklada. Sicer pa je bilo v novi soseski doslej vseljenih že 175 stanovanj. Lani in letos je bilo v stanovanja zgrajena iz solidarnostnega stanovanjskega sklada vseljenih 157 družin in mater samohranilk. Junija, julija in avgusta pa bo vseljenih še 25 stanovanj. A. Z.

Radovljica

V Radovljici bo prihodnji teden v sredo (14. maja) deseta skupna seja vseh zborov občinske skupščine. Razpravljali bodo o poročilu o gibanju gospodarstva v minulem letu, o delu Ljubljanske banke v letu 1974 in o opravljenih pripravah na splošni ljudski odpor. Razen tega je na dnevnem redu tudi razprava in sklepanje o predlogu statuta skupščine gorenjskih občin, o potrditvi davčnega zaključnega računa za minulo leto in o potrditvi zazidalnega načrta za počitniške hišice na Goreljku na Pokljuki. Poleg tega bodo potrdili tudi zazidalni načrt za Vrbnje. A. Z.

Škofja Loka

V četrtek ob 16. uri bo v Škofji Loki 5. seja občinske konference ZK Škofja Loka. Člani konference bodo na njej ocenili gospodarska gibanja v letu 1974 in v prvem tromesečju letošnjega leta, spregovorili bodo o dosežkih pripravah na celodnevno šolo v občini ter analizirali sedanje stanje na tem področju, razpravljali o konstituiranju SZDL v skladu z novimi pravili in frontno organiziranostjo ter izvolili delegate v občinsko konferenco SZDL. -jg

Trzin

V soboto, 26. aprila, so krajevne skupnosti tržiške občine organizirale množično očiščevalno akcijo, v katero se je vključila tudi občinska konferenca in osnovne organizacije Zveze socialistične mladine. 28 mladink in mladincev in vojniki karavle Srečko Perhacev iz Medvod nad Jelendolom so se lotili okolice spomenika in nekdanjega koncentracijskega taborišča na Ljubelju. Tod se ustavlja veliko domačih in tujih turistov, zato bi kazalo namestiti košare za odpadke, razen tega pa tudi klopcje za oddih. Mladinci in vojniki so čistili tudi bližnjo okolico avto ceste, ki je iz leta v leto večje »divje smetišče«. »Udarniki« so smeti zakopali, da jih veter ne bo mogel raznašati. Po končani očiščevalni akciji so graničarji z Ljubelja povabili sodelujoče v karavlo na pasulj. -mv

V soboto, 3. maja, so se začele prireditve, imenovane »Invalidski teden«, ki jih organizira Združenje vojaških vojn invalidov Trzič. Omenjene prireditve so na osnovi dogovora med Združenjem VVI in občinskimi družbenopolitičnimi organizacijami osrednja tržiška proslavitev 30. obletnice zmage nad fašizmom in osvoboditve. Predsednik pripravljalnega odbora je predsednik občinske konference SZDL Marjan Jaklič, njegov pomočnik pa je predsednik ZVVI Trzič Mihael Karo. V odboru so še predstavniki občinske konference ZSMS in ZKS, sindikata in zveze borcev. Prireditve bodo končane v četrtek, 8. maja, ko bo ob 17. uri slovesnost pred paviljonom NOB. Sodelovala bo šolska mladina, pihalni orkester in folklorna skupina Karavanke, slavnostni govornik pa bo predsednik OK SZDL Marjan Jaklič. Povorka bo nato krenila do Cankarjevega doma, kjer bo slavnostni govor predsednika občinske skupščine Milana Ogrisa in koncert zbora Tugo Vidmar iz Kranja. Sledila bo enodejanka Apokalipsa, ki jo je po literarni predlogi Dobrice Čosića dramaturgiral domačin Sašo Perko. -jk

Komisija za volitve in imenovanja ter kadrovske zadeve

skupščine občine Radovljica

razpisuje na podlagi 2. člena Zakona o spremembi in dopolnitvi zakona o srednjem šolstvu (Uradni list SRS, št. 20/70) in Odloka o sestavi, nalogah in načinu dela komisij in drugih teles občinske skupščine Radovljica (Uradni vestnik Gorenjske, št. 21/74) naslednji prosti delovni mesti:

1. direktorja Šolskega centra Radovljica
2. ravnatelja Gostinske šole Bled

Pogoji:

pod 1.: visoka izobrazba in izpolnjeni pogoji za učitelja srednje šole
pod 2.: visoka ali višja izobrazba in izpolnjeni pogoji za učitelja gostinske šole

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev imeti najmanj 5 let vzgojno-izobraževalne prakse in strokovni izpit ter imeti moralnopolitične kvalitete in organizacijske sposobnosti za vodenje in usmerjanje pedagoškega dela.

Pismene ponudbe z overjenim dokazilom o šolski izobrazbi in zahtevanih delovnih izkušnjah, življenjepisom ter potrdilom o nekaznovanju je treba poslati v 15 dneh od dneva objave razpisa na naslov: Komisija za volitve in imenovanja ter kadrovske zadeve Skupščine občine Radovljica.

Skupnost za zaposlovanje Kranj

razpisuje na podlagi 6. člena samoupravnega sporazuma o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu in sklepa delovne skupnosti z dne 18. aprila 1975 prosto delovno mesto

samostojnega analitika

Kandidat mora poleg splošnih in posebnih pogojev, določenih s samoupravnimi sporazumi in družbenimi dogovori, izpolnjevati še naslednje pogoje:
- da ima ekonomsko fakulteto - diplomiran ekonomist z ustreznimi praksami

Osebnih dohodkov so določeni s samoupravnim sporazumom.

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

Prošnje sprejema komisija za medsebojna razmerja delavcev v združenem delu delovne skupnosti - skupnosti za zaposlovanje Kranj, Sejmišče 4.

Skupnost za zaposlovanje Kranj

Koordinacija v izvajanju socialne varnosti

V Kranju je bila pred kratkim tako kot tudi v nekaterih drugih gorenjskih občinah ustanovljena na podlagi republiškega zakona o socialnem varstvu občinska skupnost socialnega varstva. Ta skupnost – tako je zapisano v njenem začasnem statutu – usklajuje politiko in programe s področja socialnega varstva.

»Prav zato je značilno za skupnost socialnega varstva, da povezuje tudi del ostalih interesnih skupnosti na področju socialnega varstva kot so skupnost otroškega varstva, skupnost socialnega skrbstva, konferenca delegacij pokojninskega in invalidskega zavarovanja, enota skupnosti za zaposlovanje ter enota za družbeno pomoč v stano-

vanjskem gospodarstvu stanovanjske skupnosti,« je povedala Alojzija Planinšek, vodja socialne službe v Savi, ki jo je ustanovna skupščina izvolila za predsednico občinske skupnosti socialnega varstva Kranj.

Izkušnje, da na samoupraven način urejajo področje socialne politike so v Kranju že iz preteklih let, ko je delovala konferenca za socialno delo. »Že pri konferenci za socialno delo se je večkrat pokazalo, da ne zajemamo tako širokega področja socialne dejavnosti kot bi morali,« pravi predsednica Planinškova, »vendar pa takrat še ni bilo nobenih aktov, ki bi nam dajali takšne možnosti povezovanja, kot nam ga daje konec leta sprejeti zakon o socialnem varstvu. Občinske skupnosti socialnega varstva imajo sedaj dokaj široke možnosti za delovanje, seveda pa bo najprej treba najti ustrezno sodelovanje s prej omenjenimi interesnimi skupnostmi, če hočemo, da bo občanom zagotovljen minimalen program socialnega varstva. Kot prva naloga je pred nami posvetovanje izvršnega odbora skupnosti s predstavniki samoupravnih interesnih skupnosti združenih v skupnosti socialnega varstva o pripravi programa za bodoče sodelovanje.

Pred nami pa so seveda še važne stvari; h koncu gredo anketne o socialnem položaju občanov v naši občini. Ko bodo opravljene analize, bo potrebno takoj sprejeti ustrezne ukrepe za izboljšanje položaja tistih družin, katerih življenjski standard je močno pod poprečjem. Skupaj z enoto za družbeno pomoč v stanovanjskem gospodarstvu pri stanovanjski skupnosti se bomo morali dogovoriti za enotno politiko subvencioniranja stanarin, verjetno pa bo skupnost socialnega varstva imela do jeseni tudi nekaj izdelanih predlogov k dodeljevanju stanovanj iz solidarnostnega sklada. Skratka, na naši skupnosti je, da zdaj v začetku spodbudi sodelovanje z ostalimi skupnostmi in si prizadeva za enotnejšo koordinirano delovanje na socialnem področju v občini. Prav zato bomo morali sodelovati tudi pri programih dela za omenjene skupnosti za prihodnje leto.«

L. M.

ZA POVIŠANJE VOJAŠKIH POKOJNIN

Skupnost socialnega zavarovanja vojaških zavarovancev je na svoji seji sprejela zahtevo, da se izredno povečajo vojaške pokojnine. Vendar pa pokojninski zakon vojaških zavarovancev tega ne predvideva. Vojaške pokojnine se po zakonu namreč usklajajo z osebnimi dohodki aktivnih vojaških starešin istega čina in položaja za dve leti nazaj in le v izjemnih primerih na podlagi prejemkov decembra preteklega leta. Ker so se lani in v letošnjem prvem tromesečju občutno dvignili življenjski stroški, predlaga skupnost socialnega zavarovanja vojaških zavarovancev veznemu izvršnemu svetu in več zveznim komitejem spremembo zakona. S tem bi omogočili vojaškimi upokojencem povišanje pokojnin že v letošnjem letu in ne šele prihodnje leto. Z izrednim usklajevanjem pokojnin bi vojaški upokojenci izenačili svoj položaj z vsemi drugimi upokojenci pri nas.

OBČNI ZBOR UPOKOJENCEV V ŽIREH

Občnega zbora društva upokojencev podružnice v Žireh se je udeležilo 129 članov. Po poročilih odbornikov so razpravljali o delovanju delegatov, zlasti v pokojninskem in invalidskem zavarovanju, o društvenih prostorih, starostnem zavarovanju kmetov, o gradnji doma za starostnike v Škofji Loki, o lanskih izletih, o akciji za pomoč Kozjanskemu ter o nabavi premoega. Upokojenci v Žireh imajo tudi svoj klub, kjer se lahko zbirajo trikrat na teden dopoldne, ob nedeljah in praznikih pa popoldne.

STATISTIKA PROGRAMIRA POKOJNINE

Medtem ko je v obdobju od leta 1971 pa do leta 1974 naraslo število uživalec starostnih pokojnin le za 3,3 odstotka, pa se je število invalidskih pokojnin povečalo za 6 odstotkov. Srednjeročni program skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja Slovenije predvideva, da bo porast števila starostnih upokojencev občuten v naslednjih letih predvsem pa od leta 1977 naprej, kar se da sklepati na osnovi demografskih podatkov. Starost zavarovancev ob upokojitvi je v zadnjem času 58 let za moške in nekaj manj kot 55 let za ženske. Zanimivi so tudi podatki o trajanju prejemanja pokojnine. Tako na primer pri moških, ki so se sedaj upokojili pri starosti 58 let, predvideva statistika uživanje pokojnine nekaj več kot 17 let. Pri ženskah starih 55 let pa znaša ta doba nekaj več kot 21 let.

Invalidski upokojenci, ki so se upokojili v obdobju od leta 1968 pa do 1973, so se v veliki večini – 91 odstotkov – upokojili zaradi bolezni, le 5 odstotkov zaradi posledic nesreče pri delu in le 1 odstotek zaradi poklicne bolezni. Poprečna starost pri invalidsko upokojenih moških je bila 52 let, pri ženskah pa 48 let. Za vse invalidsko upokojene pa velja, da se večina upokoji po 45. letu starosti, manj pa v mlajših letih.

Prirast družinskih pokojnin pa je zadnja leta zelo stalen in sicer se povečuje na leto za 4 odstotke. Pri družinskih pokojninah je zanimivo, da je 78 odstotkov takih, da jih prejemala en uziivalec.

Statistika predvideva, da se bo v letih od 1976 do 1980 število uživalec pokojnin povzpelo od 203.000 na 234.000, število aktivnih zavarovancev pa se bo povzpelo od 701.000 na 797.000. Tako je v obdobju 1971–1975 prišlo na 100 upokojencev 348 aktivnih zavarovancev, leta 1980 pa se predvideva, da bo to razmerje slabše – in sicer bo na 100 upokojencev le 327 aktivnih zavarovancev.

Prvomajsko slavlje na Šobcu

Tradicionalni prvomajski piknik na Šobcu pri Lescah je bil letos še posebno slovesen. Čeprav je zjutraj kazalo, da vreme ne bo najbolj lepo, se je potem zvedrilo in številni delavci ter občani radovljiške občine so preživeli zares prijeten dan. Kulturni program se je pričel ob 10. uri dopoldne. Nastopili so godba na pihala DPD Svoboda Lesce, prvič se je javno predstavil novoustanovljeni pevski zbor DPD Verige Lesce, folklorna skupina KUD Triglav Srednja vas v Bohinju, komorni zbor Stane Žagar iz Kroke in recitatorji radovljiške delavske univerze. O delavskem prazniku 1. maju in današnji vlogi sindikata je govoril predsednik občinskega sveta zveze sindikatov Radovljica Marjan Vrabec. Ob tej priliki so podelili tudi srebrne znake sindikata 26 posameznikom ter osnovnim organizacijam sindikata Verige, Elana, Plamena in Viatorja TOZD Hoteli Bled.

Popoldne pa je za prijetno razpoloženje in rajanje skrbel narodnozabavni ansambel Murka iz Lesca. A. Ž.

Neresen odnos do dela

V Škofji Loki so pred kratkim sklicali območno posvetovanje za vodje vseh marksističnih krožkov na Gorenjskem. Žal pa moramo zapisati, da je bila udeležba izredno slaba, saj so se vabilu odzvali le predstavniki marksističnih krožkov iz škofjeloške občine in z jeseniške srednje medicinske šole. Takšen odnos posameznih vodstev do omenjenega srečanja vsekakor ni spodbuden in priča o precejšnji neresnosti odgovornih. A navzlic skromnemu številu navzočih so se slednji vendarle izčrpno pogovorili o dosedanjem delu in o problemih, ki jih tarejo. Zlasti boleče je pomanjkanje osnovne marksistične literature, so poudarili ter obenem sklenili, da bodo v prihodnje poskušali marksistične skupine ustanoviti tudi v posameznih KS in OZD. Program dela teh krožkov pa bi seveda morali prilagoditi specifičnim razmeram v določenem okolju. R. P.

Vzorno sodelovanje mladih Ratečanov z graničarji

Člani osnovne organizacije ZSMS Rateče imajo redne stike z graničarji na karavlah Slatina in Rateče. Letos, ko praznujemo 30-letnico osvoboditve, si mladi še posebno prizadevajo, da bi bilo medsebojnih srečanj tako na športnem kot kulturnem področju čimveč.

Pred nedavnim so graničarji in mladi Ratečani izvedli na karavli Slatina šahovski turnir, ki je zelo lepo uspel. Zanimivi dvoboji za

Sodišče združene-
ga dela v Kranju,
ki ima sedež v
sodni palači
Kranj, Ulica
Moše Pijadeja 2,
je začelo
redno
poslovati.

J. Rabič

Ivan Langus – častni predsednik KS Ljubno

KUD Ljubno je skupaj s krajevnimi organizacijami pripravilo 30. aprila v obnovljenem domu TVD Partizan proslavo v počastitev dneva OF, 1. maja in 30-letnice osvoboditve. V programu so nastopili cigibani, pionirji, mladinke in mladinci ter domači pevski zbor pod vodstvom Marjana Eržena.

Na proslavi so podelili diplomsko častnega predsednika krajevnih skupnosti Ljubno Ivanu Langusu. Od 1943. leta do osvoboditve je bil Ivan Langus predsednik gospodar-

ske komisije, ki je oskrbovala partizane. Predsednik krajevnega ljudskega odbora Ljubno je bil od prvih volitev 1945. leta do združitve krajevnih ljudskih odborov Ljubno in Podnart v občini Podnart. Takrat je postal predsednik občine. Po združitvi manjših občin v občino Radovljica je bil podpredsednik te občine. Vrsto let je bil tudi okrajni in občinski odbornik. Od ustanovitve krajevnih skupnosti leta 1963 vse do lani pa je bil predsednik sveta krajevnih skupnosti Ljubno. C. F.

SGP Sava Jesenice gradi na Jesenicah dve stolpnici, v katerih bo po 52 stanovanj. Stolpnici bosta predvidoma vseljivi v začetku zime. – Foto: B. B.

Sistem informiranja

Dokaj ugodna ocena enoletnega delovanja delegatskega sistema, so ugotovili na minuli seji občinske konference SZDL na Jesenicah, še ni porok in ne zagotovilo, da dobiva delegatski sistem na vseh področjih svojo pravo, resnično veljavo, ker se marsikje še vedno pojavljajo problemi. Eden najbolj zaviralnih, ki pa je eden najpomembnejših za uresničevanje delegatskega sistema tako v organizacijah združenega dela kot krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih, v skupščinskem sistemu in v družbenopolitičnih organizacijah, je medsebojno obveščanje, ki ni organizirano tako kot bi moralo biti.

Kje in kako pravzaprav urediti medsebojno obveščanje v delegatskem in skupščinskem sistemu tako, da so obveščeni in imajo možnost obveščati vsi delovni ljudje in občani? Kako zagotoviti, da bodo viri informacij dostopni vsem, da bodo informacije potekale v obeh smereh, da bodo celovite, resnične, temeljite in razumljive?

Da bi v jeseniški občini zagotovili enoten in uskljen sistem informiranja, so se odločili za ustanovitev informativno-dokumentacijskega centra občine, za posebne informacijske službe v večjih organizacijah, za posebne informacijske skupine v manjših in za posebne informacijske skupine v krajevnih skupnostih. Pomembno vlogo bosta odigrala tudi lokalna radijska postaja in tovarniški tisk. Vendar pa so v jeseniški občini pred razpravo o sistemu informiranja čutili zahtevo in potrebo po boljšem informiranju delegatov in delegacij že v sami jeseniški Železarni, kjer deluje Center za informiranje, ter v krajevnih skupnosti Planina pod Golico, kjer so izdali informativni bilten. Po teh dveh zgledih se bodo morali organizirati tudi drugod, če bodo hoteli, da bo delegatski sistem resnično zaživel in da bodo delovni ljudje in občani v vseh temeljnih samoupravnih skupnostih uresničili svojo pravico do samoupravnega odločanja.

V sistemu informiranja pa se morajo z enako odgovornostjo za urejen medsebojnem informiranjem vključiti tudi družbenopolitične organizacije, Socialistična zveza in sindikat pa se obvezujeta, da bo njuna naloga o izobraževanju delegatov in delegacij čimprej uresničena. Ne nazadnje pa je ob vsem tem sistemu informiranja in izobraževanja od slehernega delegata odvisen uspeh, saj mora biti v njem samem prisotna nenehna želja in potreba po neprestanem in samoiniciativnem individualnem izobraževanju.

Sistem popolnega samoupravnega odločanja pa v takih oblikah, kot so jih načrtovali in sprejeli, ne bo v svoji polni dejavnosti zaživel že jutri, kajti njegova uresničitev je odvisna od precejšnjih denarnih sredstev, predvsem pa od primerne in sposobnega kadra, ki ga tak sistem zahteva. Če bi hoteli, da tak sistem deluje organizirano in le kot tak bi bil lahko učinkovit, potem bi moralo po predvidevanjih, na primer, v jeseniški Železarni v 21 temeljnih organizacijah združenega dela delovati 21 manjših informativnih centrov, ki bi tvorno delovali in sodelovali s Centrom za informiranje in obratno.

Ker torej v sedanjih zmožnostih zahteva uresničitev takega sistema obveščanja daljši rok priprave in ker so potrebe delegatskega sistema po čimboljsem informiranju iz dneva v dan bolj živo prisotne, je treba prek tovarniškega glasila in lokalne radijske postaje zagotoviti kar najbolj popolno obveščanje vseh delovnih ljudi in občanov. Prek sedanjih sredstev obveščanja torej, ki imajo v jeseniškem prostoru svoje vidno mesto in široko odmevnost. Žal pa je čutili, da informacije kaj rade ostajajo le v predalih, da ne dosežejo valov lokalne radijske postaje, da krožijo le v določenih krogih, četudi bi jih bilo treba posredovati širši javnosti. Da bi bilo konec koncev kdaj na Jesenicah tudi potrebno organizirati tiskovne konference za uspešnejše informiranje prek sredstev javnega obveščanja, saj je sedanje, roko na srce, odvisno večinoma le od prisotnosti, prizadevnosti in iznajdljivosti, če hočete, poročevalcev, delavcev v sredstvih javnega obveščanja. Ena skrajnih, banalnih oblik pa je ob tem kritizirano, ki se občasno pojavlja in ki kot tako ne upošteva soodgovornosti, da ne govorimo celo o dolžnostih za popolnejše informiranje; ki med drugim noče upoštevati kadrovskega in vseh drugih težav, pred katerimi tudi nekatera sredstva javnega obveščanja niso obvarovana. D. Sedej

1. maj spet po delavsko

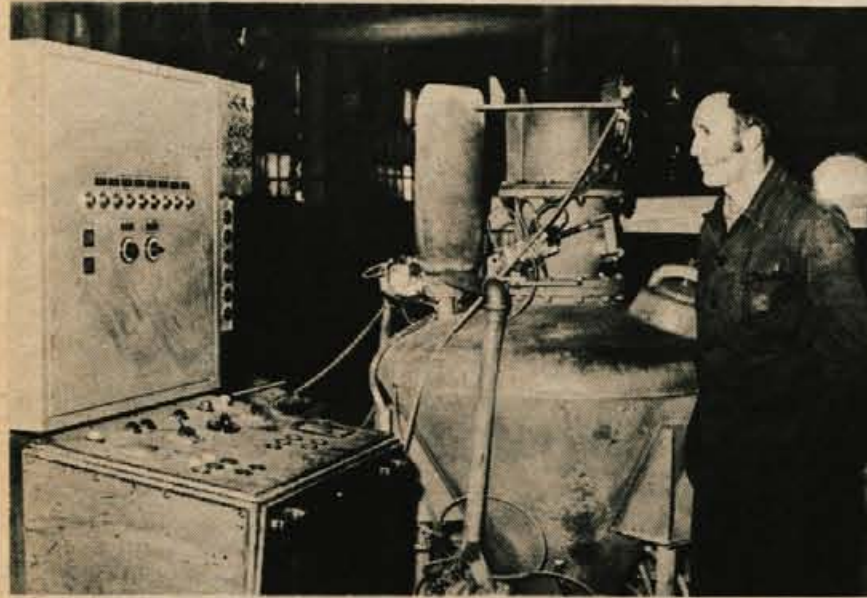
Letošnje praznovanje 1. maja je bilo v kranjski občini bolj slovesno kot pretekla leta. Krajskim proslavam v delovnih organizacijah in krajevnih skupnostih se je pridružil skupno praznovanje delovnih ljudi in občanov na Joštu pri Kranju.

Med drugim je dejal, da so se v sindikatih zavzeli za to, da bi imelo praznovanje prvega maja ponovno razredni, delavski in revolucionarni značaj.

»Za letos, ko slavimo 30. obletnico osvoboditve, smo se odločili, da ponovno oživimo shode, na katerih bomo 1. maj praznovali po delavsko. Za kraj letošnjega shoda smo izbrali Jošt, na katerem so se že pred vojno zbirali delavci ob praznovanju 1. maja.«

Miran Stefe je tudi povedal, da se sindikati zavzemajo za to, da bi shod na Joštu postal tradicionalen. Po proslavi se je shod nadaljeval s tovariškim srečanjem.

237.000 din letnega prihranka

Novator jeseniške Železarne Anton Preželj z inovacijo prihranil precejšnje stroške – Večkratni novator je eden izmed mnogih v tem delovnem kolektivu – Zanimanje prodajalca: švicarske firme

V jeseniški Železarni deluje več kot 300 novatorjev in avtorjev tehničnih izboljšav, ki so samo lani prihranili 8,3 milijona dinarjev. Med njimi so taki, ki so že večkrat predložili svoje predloge.

Eden izmed njih je tudi Anton Preželj, že 25 let zaposlen kot elektrovzdrževalec v elektrodnem oddelku jeseniške Železarne.

Anton Preželj je v elektrodnem oddelku predelal zračni pospeševalec, tako da je namesto tujih ojačevalcev vgradil Iskrine; na svoj način, popolnoma po svoji zamisli. Zračni pospeševalec je bil od tedaj, ko so ga iz Švice uvozili, v stalni okvari, naprava za pripravo in transport mešanice praška do eirich mešalca ni

mogla normalno delovati. Proizvodnja je stala, ob okvari pa se je pokvarilo precej surovin.

Anton Preželj je začel proučevati napravo in ugotovil, kaj je vzrok nenehnim okvaram. Mesec dni je potreboval, da je Iskrine dele vložil v napravo in poskusna proizvodnja je stekla. Od zdaj naprej sploh ni bilo več okvar, proizvodnja se ni več tako često zaustavljala.

Anton Preželj je prihranil pri surovinah in pri elektrodni masi, kvaliteta izdelanih elektrod je bila

znatno boljše. Poskrbel je tudi za domače in mnogo cenejše dele, ki jih je treba zamenjati na dve leti. Tako je letno prihranil na surovinah in na vloženi delih skupaj 237.898 dinarjev, za kar je dobil odškodnino v znesku 7571 dinarjev, ki mu je bila priznana za tri leta. Stroškov ob izvedbi izboljšave ni bilo, ker je bila zamenjava delov opravljena v okviru rednih vzdrževalnih del.

Zanimivo pri tej izboljšavi je predvsem to, da se je švicarsko podjetje zanimalo, kako in na kakšen način je jeseniški novator izboljšal napravo, kajti reklamacije so prihajale od vsepovsod. Anton Preželj pravi, da je bil v Švici in da jim je pokazal, kakšne napake so napravili v samih načrtih. Njihovi želji po natančnejšem načrtu njegove inovacije pa seveda ni mogel ustreči.

V Železarni pravijo, da je Preželjeva inovacija izvrstna, še posebej zato, ker so imeli poprej toliko težav zaradi pospeševalca, ki je bil nenehno v okvari. Do zdaj se še ni zgodilo, da bi naprava zatajila. Anton Preželj je tako že četrtič dokazal, da spada med najbolj uspešne jeseniške novatorje. D. Sedej

Četrto stoletje obratovanja HC Savica

Prvenca med povojnimi jugoslovanskimi elektrarnami so spustili v pogon 5. maja 1950

Poleg številnih jubilejev in mejnikov, povezanih z dnevom zmage in 30. obletnico osvoboditve izpod nacističnega jarma, je prav, da se spomnimo še enega pomembnega dogodka v zgodovini nove Jugoslavije, dogodka, ki simbolično označuje začetek naglega gospodarskega razvoja in industrializacije dežele. Ravno kar namreč mineva 25 let, odkar so v Bohinju spustili v obratovanje elektrarno Savica, prvo po vojni zgrajeno hidrocentralo v SFRJ. To je bilo 5. maja 1950.

In kaj dejansko predstavlja gornji datum? Nič drugega kot prelomnico v pospešenem uresničevanju načrtov intenzivne elektrifikacije države, katere prebivalstvo je trdno sklenilo premostiti zaostalost in revščino ter čim prej odpraviti posledice štiriletna okupacije. Savico, vodni člen v verigi predvidenih vodnoenergetskih objektov vzdolž porečja Save, so delavci gradili v skrajno težkih tehničnih in življenjskih pogojih, ob hudem pomanjkanju strojev, opreme, strokovnjakov in ustreznega materiala. A izredna volja in samoodrekanje sta jim pomagala preskočiti vse ovire ter nazadnje slaviti zaslužen uspeh. Čeprav je »Šavski projekt« kot celota ostal nedokončan, saj so v naslednjem obdobju izročili namenu le še dva podobna sistema v Mostah (1952) in v Medvodah (1953), je Savica več kakor izpolnila pričakovanja skupnosti. V minule četrto stoletje so v njej proizvedli za 408 milijonov 32.926 kilovatnih ur električnega toka, na upravi Savskih elektrarn pa poudarjajo, da je šestčlanski kolektiv bohinjskega obrata eden najbolj

prizadevnih in marljivih v podjetju. Zaupane mu agregate vzdržuje v odličnem stanju, o čemer najbolje priča zavidljivo majhno število okvar in zastojev. Kot smo slišali, nameravajo Savico kmalu temeljito rekonstruirati, modernizirati in nabaviti najodobnejše avtomatske naprave, kar bo seveda močno okrepiło proizvodne zmogljivosti prvenca v novejši generaciji jugoslovanskih hidrocentral.

Ob 25. rojstnem dnevu Savice so v TOZD elektro Sava Kranj 29. aprila sklicali slavnostno sejo, med kasnejšo svečanostjo v bohinjskem hotelu Zlatorog pa je nekaj najzaslužnejših delavcev prejelo spominska priznanja. I. G.

EATC rastejo kot gobe

Na Laborah v Iskri bodo izdelali samo za mesto Beograd štiri elektronske avtomatske telefonske centrale v vrednosti 21 milijard S dinarjev

V generalni direkciji beogradske PTT so v petek, 25. aprila, podpisali pogodbo, s katero je Iskra sprejela obveznost, da bo do konca 1977. leta izdelala, na kraju samem sestavila, preizkusila in predala v javni promet štiri rajonske elektronske avtomatske telefonske centrale sistema Metaconta 10C. Vsaka od teh central bo imela zmogljivost 10.000 do 20.000 telefonskih priključkov. Nove centrale bodo montirali v beogradske okrajih Konjarnik, Novi Beograd, Bežanija in Zemun. Vse bodo elektronskega sistema, ki jih tovarna na Laborah izdeluje po belgijski licenci tovarne BTM iz Antwerpna. Zanimivo je, da bodo vse centrale že

PP

Cesta JLA 6/1
nebotičnik

**PROJEKTIVNO
PODJETJE
K R A N J**

Izdeluje načrte za vse vrste visokih in nizkih gradenj. Razpolaga z načrti tipskih projektov stanovanjskih hiš in gospodarskih poslopij.

doma izdelane, medtem ko je bila prva Metaconta-EATC, ki so jo lani izročili v javni promet v ljubljanskih Mostah, sestavljena povečini še iz uvoženih delov. Mimo tega, da nove centrale izdelujejo na Laborah povsem iz domačega materiala, so jih v razvojnem smislu tudi konstrukcijsko prilagodili potrebam jugoslovanskega PTT omrežja. Vse centrale sistema Metaconta uporabljajo procesni računalnik, imajo nove vrste zaprtih kontaktov ter druge novosti, tako da so nesporno zadnji uspeli krik tehnike v svetu.

Do sedaj je Iskra podpisala pogodbe za 13 tranzitnih EATC za razne večje kraje v državi, nadalje tri kombinirane EATC za PTT Škopje, eno za Kraljevo in dve za Jajce. Maja pa bo podpisala pogodbo še za novo kombinirano EATC v Šabcu, nato v Pančevu in tudi v Sremski Mitrovici.

Mesto Beograd je glede števila telefonskih priključkov zelo zaostalo mesto, saj jih ima manj kot šteje poprečna raven republike in zveze. Do konca letošnjega leta bi jih moralo imeti po načrtu razvoja telefonskega omrežja približno 300.000, ima pa jim komaj 182.000. Z novo pogodbo se bodo telefonske zmogljivosti povečale za 66.000 priključkov oziroma za dobrih 36%. To bo seveda še vedno premalo za tako naglo razvijajoče se mesto kot je Beograd. Toda upoštevati je treba, da bo ta investicija veljala 210 milijard S dinarjev. Mesto Beograd muči ista zgodovinska nadloga kot druga velika in mala mesta oziroma skoraj celotno jugoslovansko PTT omrežje. V letih po zadnji vojni PTT niso investirala v telefonsko omrežje, vsaj v tistem razmerju ne kot je napredovala industrializacija in splošni razvoj v državi. Zanimarjena leta pa se sedaj ne da premostiti, ker preprosto za take velike investicije ni dovolj denarja. Marjan Kralj

Velétrgovsko podjetje

Kokra, Kranj n.sol.o., Kranj
razglaš

I. za potrebe
DETAJL n.sub.o., Kranj

prsto delovno mesto
poslovodje prodajalne Tekstil,
Kranj

Pogoji za izbor:
poslovodja tekstilne stroke,
5 let delovnih izkušenj na izobrazbo

II. za
SKUPNE SLUŽBE, Kranj

želi pridobiti sodelavca, ki bi urejal
interno glasilo podjetja

Potrebne so izkušnje pri tem delu.
Način sodelovanja po dogovoru. (Delo po pogodbi, s skrajšanim delovnim časom).
Prijava sprejema in daje pojasnila kadroviski oddelek podjetja, 64000 Kranj, Poštna ul. 1, 15 dni po objavi razglaš.

lip bled

LIP
lesna industrija Bled

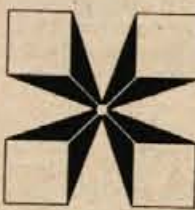
odbor za medsebojna razmerja delavcev v
združenem delu TOZD Podnart in delovne
skupnosti skupnih služb objavljata naslednji
prosti delovni mesti:

TOZD lesna predelava Podnart
tajnika

Pogoj: dokončana srednja ekonomska ali upravno administrativna šola, obvladanje strojepisja z 2-letnimi izkušnjami na delovnem mestu korespondenta ali evidentičarja, poizkusno delo 2 meseca

Delovna skupnost skupnih služb
samostojnega strokovnega
sodelavca za primarno proizvodnjo

Pogoj: visoka, oziroma višja šola lesnoindustrijske, organizacijske ali gozdarske smeri s 3-letno oziroma 5-letno prakso v lesni industriji na področju primarne proizvodnje, pasivno znanje nemškega jezika.

Razpisna komisija podjetja

Poliks Žiri

objavlja prosto delovno mesto

direktorja

Kandidati morajo poleg splošnih, izpolnjevati še naslednje pogoje:

1. da imajo visoko ali višjo šolsko izobrazbo in 3 leta delovnih izkušenj na vodilnih ali vodstvenih delovnih mestih,
2. da imajo srednjo izobrazbo kovinske, čevljarske ali ekonomske stroke in 8 let delovnih izkušenj na vodilnih ali vodstvenih delovnih mestih,
3. da so moralno in politično neoporečni.

Osební dohodek po tarifnem pravilniku in določbah samoupravnega sporazuma.

Prijave s kratkim življenjepisom in z opisom dosedanjega dela, pošljite na naslov: Poliks, 64226 Žiri, razpisna komisija.

Rok prijave: 15 dni po objavi.

Več pozornosti zaščiti okolja

Pri Gorenjski turistični zvezi deluje tudi komisija za varstvo okolja. Na zadnji seji so člani obravnavali program dela v letošnjem letu. Poleg drugega so sklenili, da je treba organizacijsko utrditi dejavnost turističnih društev na področju zaštite prirode ter okrepiti povezavo med njimi in omenjeno komisijo. V zvezi s tem naj bi večja društva sestavila lastne komisije, ki bodo nato osnovale interne načrte aktivnosti, manjša društva pa naj bi imenovala svoje predstavnike v komisijo GTZ.

Da bi se čim več občanov seznanilo z zastavljenimi nalogami, nameravajo turistična društva ob podpori delavskih univerz prirediti izobraževalne tečaje. Komisija pri GTZ bo pomagala izbrati ustrežne

predavatelje. Na republiškem nivoju je dogovorjeno, da se bodo v opisana prizadevanja vključili tudi cicibani, pionirji in nasploh mladina. Posamezna društva naj zato nemudoma stopijo v stik z vodstvi šol in prevzamejo patronate nad pionirskimi odredi, kar edino zagotavlja uspeh. Komisija je obenem priporočila, naj turistična društva še naprej spodbujajo očiščevalne in olepševalne akcije ter o njih poročajo zvezi. Na podlagi preverjenih podatkov bodo nato ocenili rezultate in najbolj prizadevnim podelili priznanja ter nagrade.

Da bi lažje realizirali zamisli, je komisija za podmladek pri GTZ izdelala spored tekmovanja pionirskih odredov osnovnih šol na področju varstva okolja. Zaključna prireditve tega tekmovanja bo septembra. Nadalje je bil osvojen predlog, da bi v okviru GTZ kazalo formirati poseben povezovalni organ, ki bi precej pripomogel k nemotenemu poteku konkretnih varstvenih ukrepov v raznih krajih Gorenjske.

B. Blenkuš

Mladi fotografi se predstavljajo

Galerija osnovne šole »Ivan Tavčar« v Gorenji vasi je v zadnjih letih postala pravo kulturno središče Poljske doline. V njej se nepretrgoma iz meseca v mesec vrstijo razstave fotografskih in likovnih del.

V nedeljo, 27. aprila, so se v galeriji predstavili najmlajši člani gorenjevaškega foto kluba. Številni obiskovalci, ki so se zbrali na otvoritvi, so se lahko tokrat podrobneje seznanili z novo fotografsko vzgojno metodo, ki je že pred časom na mednarodnem simpoziju fotografije dobila naziv »jugoslovanski model«. To metodo je prav v Gorenji vasi zasnoval in preizkusil mednarodni mojster fotografije Vlastja Simončič, mentor gorenjevaškega foto kluba. V nedeljo je avtor nove metode obiskovalcem nazorno razložil, kako je le-ta videti, kaj je to kemogram, kaj fotogram, in še različne druge fotografske zvrsti za najmlajše. Mladim Gorenjevaščanom so se s svojimi uspešnimi deli pridružili na razstavi tudi člani foto krožka iz Žirov.

V galeriji osnovne šole »Ivan Tavčar« v Gorenji vasi se s svojimi risbami – grafičnimi deli – prvič predstavlja tudi umetnik samouk iz Žetine Peter Jovanovič. Čeprav je samorastnik izpod Blegoša bolj znan po svojih kiparskih stvaritvah, po svojih skulpturah, pa so si obiskovalci z zanimanjem ogledali tudi njegovo grafiko.

V nadaljevanju svečanosti ob otvoritvi razstave so se predstavili še gostje iz Radomelj, člani tamkajšnjega foto kluba. Prikazali so bogato zbirko barvnih diapozitivov, ki jih je spremljala z občutkom izbrana glasba. V več kot enournem programu, ki so ga povezovali z recitacijami in napovedni člani radomeljskega foto kluba, so Radomeljčani predstavili celo vrsto uspešnih posnetkov, ki jih je njihova kamera zabeležila v naravi.

Po svečanosti so si gostje ogledali nov foto laboratorij v Gorenji vasi ter podjetje Marmor v Hotavljah.

V sredo, 30. aprila, pa so se člani foto kluba Gorenja vas predstavili v St. Michaelu na avstrijskem Štajerskem. Na obisk so jih povabili člani tamkajšnjega foto kluba. Na razstavi, ki je bila odprta ob tej priložnosti, so se Gorenjevaščani predstavili s prek dvajsetimi svojimi deli.

J. Govekar

Pisali smo že, da bodo jubilejni lepak ob 30. obletnici osvoboditve in zmage nad fašizmom tiskali v GP Gorenjski tisk v Kranju. V sredo, 30. aprila, so 4-barvni lepak (140 x 100 cm) v nakladi 50.000 izvodov stiskali. Tokrat v sliki predstavljamo lepak, delo akademskega slikarja-grafika Aleksandra Pajvančiča, in stroj, na katerem je bil tiskan lepak. To je 4-barvni offsetni stroj ULTRA-MAN 6 G, mogoča največja velikost za tiskanje 142 x 102 cm. – Foto: J. Zaplotnik

Svet delovne skupnosti osnovne šole
A. T. Linhart
Radovljica

razpisuje
prosto delovno mesto
hišnika
za nedoločen čas

Pogoji: kvalificirani ključavničar z izpitom za kurjača centralne kurjave in z izpitom za šoferja B kategorije

Nastop službe: 1. junija 1975

Rok prijave 15 dni po objavi razpisa.

Zmešnjava na zmešnjavo – veliko smeha

Pred dnevi so mladi gledališčniki, zbrani v amaterski dramski skupini Svoboda Železniki, pod vodstvom režiserja Matevža Šmida uprizorili komedijo Zmešnjava na zmešnjavo. Naj povemo, da je to že njihovo drugo odsko delo in da so s prvim, z Županovo Micko, med številnimi gostovanji po okoliških krajih doživeli lep uspeh, ki tudi zdaj najbrž ne bo izostal.

Ce na hitro preletimo vsebino komedije, bomo ugotovili, da bi dva petična očeta s poroko svojega sina oziroma hčere rada še bolj obogatela in si povečala premoženje. Toda načrt jima ne gre najbolje od rok, saj se je Podlogar mlajši, ki ga igra Niko Bertoncelj, zaljubil v napačno dekle – v čevljarjevo Lizo, katere lik dopadljivo interpretira Tončka Ferlan. Po neštetihi zapletih, preprih in nezgodah, polnih bleščečih »vložkov« čevljarja Čebohlja (Janez Lotrič), Podlogar nazadnje le vzame Lizo, hči Kopačina s Koroške (Cilka Ferlan) pa postane žena knjigovodje Brajca (Jože Markelj). Stari Podlogar (Filip Jelenc), njegova soproga Agata (Dragica Jelenc) in trgovec Kopačin (Tone Bogataj) so ob koncu nadvse srečni, ker je zaplet rešen in ker bo življenje spet zdrsnilo v utečene tirnice.

R. P.

Moški pevski zbor Iskra

Ob tednu Iskre je imel moški pevski zbor Iskra pod vodstvom Janeza Močnika več koncertov za delavce podjetja Iskra. V sredo, 23. aprila, je zbor nastopil v festivalni dvorani na Bledu, v četrtek, 24. aprila, pa v Iskrini tovarni instrumentov v Otočah. Za Iskrine delavce na Blejski Dobravi je zbor pripravil koncert v torek, 29. aprila, dan kasneje pa za delavce v tovarni elektronike v Horjulu.

Pevski zbor bo imel več nastopov tudi v prihodnjih dneh.

Franci Perdan

Razstava tapiserij

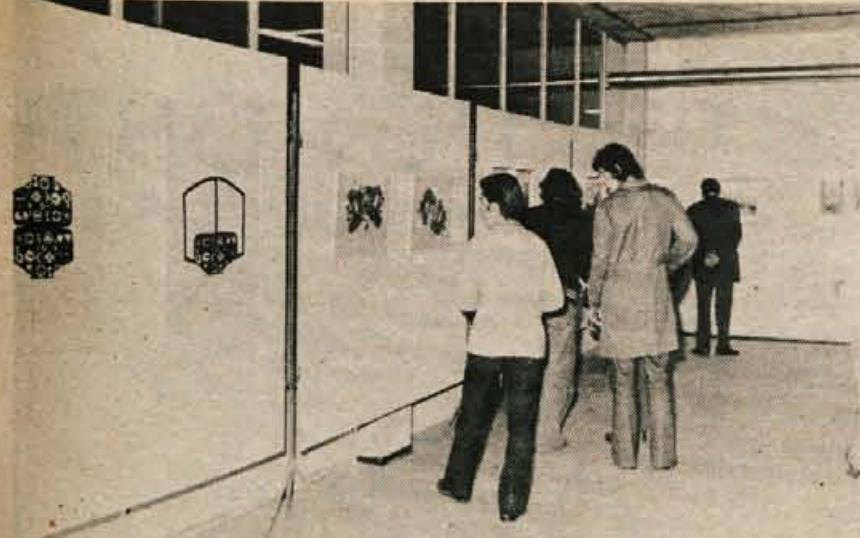
Razstavo tapiserij v kletnih razstavnih prostorih Prešernove hiše so pripravili učenci 7. razreda osnovne šole Staneta Mlakarja v Senčurju pod vodstvom likovnega pedagoga Branka Sosiča. Zanimiva in lepo pripravljena razstava je ena prvih prireditev v vrsti prezentacij likovnih dosežkov gorenjskih šol v tem kranjskem razstavnem prostoru.

C. A.

Pevski zbor tovarne Verig Lesce

Razen folklorne skupine, ki so jo pred tremi leti ustanovili na pobudo mladih delavcev tovarne Verig Lesce; so marca dobili v tem kolektivu tudi svoj pevski zbor. Pobudo za ustanovitev je dala sindikalna organizacija. Novi zbor, ki ga sestavljajo tovarniški delavci, ima trenutno 16 članov. Vodi ga prizadeveni zborovodja in učitelj na osnovni šoli v Lescah in v Lipnici Jože Humerca. V prihodnje nameravajo zbor še razširiti, prepričani pa so, da jim bo šlo pri njihovem delu na roko tudi vodstvo podjetja.

JR

V tovarni Almira v Radovljici so prvomajsko proslavo povezali s počastitvijo dneva OF že v četrtek, 24. aprila, ko so v tovarni odprli razstavo radovljiške likovne skupine in članic kolektiva: akademske slikarke Vesne Gabršček-Ilgove ter slikarke amatérke Marine Bačarjeve – A. Z.

Marchel in Lavrič razstavljata v Kranju

V ponedeljek, 28. aprila, sta bili v Kranju odprti dve razstavi. V galeriji v Mestni hiši so na ogled dela slikarja Henrika Marchla, v galeriji v Prešernovi hiši pa razstavlja Boris Lavrič. Razstavi bosta odprti do 29. maja.

HENRIK MARCHEL je bil rojen 1929. leta v Otočah. Leta 1959 je dokončal Akademijo za likovno umetnost v Ljubljani. Sodeloval je na številnih samostojnih in skupinskih razstavah: Barcelona, Beljak, Bled, Jesenice, Kočevje, Koper, Kranj, Lignano, Ljubljana, Mannheim, Murska Sobota, Praga, Slovenj Gradec, Škofja Loka, Udine, Verona, Zagreb, Železna Kapla, ter v Groharjevi koloniji v Škofji Loki, na Likovnem srečanju v Subotici, Ličkem analu. Leta 1964 je prejel Prešernovo nagrado mesta Kranja.

Ustvarjalna igra barvnih gnot pomeni za Henrika Marchla že od vsega začetka eno izmed izhodišč njegove umetnosti. Ni pa ta živi preplet zdaj odločilnih zdaj zadržanih barvnih potez nastal brez notranje nujnosti kot neposreden odmev dogajanj v umetnikovi notranjosti pa tudi ne brez volje po ustvaritvi reda in stabilnosti v sliki. V Marchlovem delu se prepleta na eni strani spontan, komajda kontroliran slikarski izraz kot samogiben registrator notranjih stanj s hotenjem po ustvaritvi trdnosti in jasno postavljene kompozicijske zgradbe. Tako so npr. eruptivno nametane barvne gmote, lise ali črte vendarle podrejene povsem določenemu gibanju, ki ga nakazuje zdaj diagonala, zdaj spet koordinate, spirala, krog ali kak drugi geometrijski lik.

V kasnejših obdobjih Marchlovega slikarstva se po slikarski ploskvi razpršeno barvno tkivo kondenzira v tolikšni meri, da sprejme oblike, ki spominjajo na različne biološke ali ornamentalne strukture. Te dobivajo postopoma poleg sklenjenega obrisa tudi enotnejšo barvno zasnovo, nekaj na videz samovoljen splet barvnih gnot prehaja v dinamično igro tonsko intenzivno obravnanih barvnih ploskev. Njihova organizacija gibanja je spočetka podrejena podobnim zakonitostim kot jih srečamo v zgodnejših obdobjih Marchlovega slikarstva – vežejo se na že v naprej določeno kompozicijsko shemo. Kasneje, še posebej pa v zdajšnjem obdobju je stara kompozicijska zasnova zamenjana z drugačno, bolj spontano, amorfno, podobno kopičenju dimnih ali meglenih gnot, ki prihajajo iz skupnega izhodišča in polnijo slikarsko ploskev. Včasih se zdi kot da slikar izgublja nadzor nad vsem tem eksplozivnim dogajanjem na platnu. Z ostro barvno zarezo zato poseže v prostor in skuša preusmeriti ali vsaj zavreti neustavljivo gibanje. Te prostorske zavore oziroma determinante pa vendarle niso odveč, porajajo nova stanja in nove odnose v sliki in pogojujejo možnosti drugačnega, spremenjenega oblikovnega izraza.

Razstavi del Henrika Marchla je priključeno troje plastik primorskega umetnika Janeza Lenassijsa, ki skušajo na svoj način dokazati, da je mogoče tudi v plastiki uveljaviti podobna načela in priti do podobnih likovnih rezultatov kot jih skuša realizirati slikarstvo Henrika Marchla.

BORIS LAVRIČ je bil rojen 1933. leta v Naklem pri Kranju. Samostojno je razstavljal v Naklem, na Visokem pri Kranju in v Kranju, sodeloval pa je na razstavah v Trebnjem, Mirni, Svetozarevu, Piranu, Bytemu, Katowicah, Gliwicah, Zagrebu, Trogiru, na Bledu, v Ljubljani. Udeležil se je taborskih srečanj likovnih samorastnikov v Trebnjem leta 1969, 1971 in 1974.

Po številu slikarjev in kiparjev je Gorenjska v okviru slovenske naive dobro zastopana. Tu živi in dela eden veteranov strogi in suhi realnosti odmaknjena in s toplim razpoloženjem prežetega krajinarstva – Janez Sedej. Začetki njegovega, prej z mehko domačnostjo in poetičnostjo kot z izrazito naivnim izrazom obdarjenega slikarstva segajo v sredo petdesetih let, v čas, ko smo se na Slovenskem komaj začeli zanimati za novo obliko kasneje tako razširjenega in popularnega slikarskega in kiparskega izraza.

Medtem ko je Sedejevo slikarstvo bolj zasidrano v realistični sferi kot v krogu naive, saj nič takšnega ne najdemo v njegovih delih, s čimer se ne bi mogli srečati v naši vsakdanjosti, je slikarstvo Jožeta in Konrada Peternelja, pa tudi Poldeta Miheliča, čista naiva, le v fantaziji živeča podoba sveta, življenja na kmetih, obogatena z elementi naše folklorne. To je idilični svet našega podeželja, kakršen morda živi v spominih na otroška leta in ga je slikar znal zvesto oživiti na platnu. Ko ga opazujemo doma na steni, se vanj zatečemo, kadar nas mučijo vsakdanje skrbi, kadar s svojim, našim svetom nismo več zadovoljni. Morda leži prav v tem vzrok popularnosti, ki jo uživajo slikarji kmečke idile, kajti drugim slikarjem, ki bi radi prikazali svet v manj lepi luči, ali celo skušali vnesti vanje svoje osebne probleme, so ljudje po navadi manj naklonjeni.

Motivni svet v slikarstvu Borisa Lavriča ne sodi v okvir starih dobrih časov, je čista fantazija, svet daljnih planetov, svet brez težnosti, kjer po nebu plavajo čudna repata bitja, kjer iz ognjenjskih stožcev rastejo cvetice in kjer se vedno znova srečujemo s skrivnostno, črnolaso, v dolgo oblačilo oblečeno ženo.

Skrivnostni planet je prej namenjen slikarju kot drugim. To je njegovo, ne naše zatočišče. Ne vemo in ne sprašujemo, kaj predstavljajo vsa ta skrivnostna bitja, vemo samo, da so del slikarjevega notranjega sveta, da mu veliko pomenijo in da je življenje na tem planetu ustvarjeno po njegovi volji, da je takšno, kakršnega si na zemlji ne moremo predstavljati, kaj šele ustvariti.

Lavričev vesoljski svet pa ni samo idiličen, temveč predvsem fantastičen, ni samo privlačen, temveč more biti tudi sovražen in grozljivo samoteren. Tako je vendarle prilagojen človeku in njegovi spremenljivi naravi in je zato morebiti bolj resničen kot namišljena podoba naše preteklosti. Cene Avguštin

Razstavo Lavričevih del je v tednu Iskre, ob 30-letnici osvoboditve ter 25. obletnici samoupravljanja skupaj z Gorenjskim muzejem pripravila delovna organizacija Iskra-Elektromehanika Kranj. Boris Lavrič je član te delovne organizacije.

Tovarna farmacevtskih in kemičnih izdelkov
Lek Ljubljana, n. sol. o.

objavlja prosto delovno mesto za:
delovno skupnost skupnih služb

kuharice
za določen čas od 1. junija 1975 do 30. septembra 1975 v Počitniškem domu v Umagu

Delo:vodi delo kuhinje, skrbi za kvalitetno pripravljene obroke prehrane.

Pogoji: kandidati morajo imeti visoko kvalifikacijo za kuharico in 2 leti delovnih izkušenj ali kvalifikacijo za kuharico in 4 leta delovnih izkušenj.

Mesečni osebni dohodek je okrog 4550 dinarjev.

Delavcem zaposlenim v počitniškem domu v Umagu nudimo brezplačno stanovanje in hrano.

Kandidate prosimo, da svoje ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev in z opisom dosedanjih delovnih izkušenj pošljejo najkasneje do 10. maja 1975 kadrovsko-spolnemu sektorju podjetja LEK, Ljubljana, Celovška cesta 135. Kandidate bomo obvestili o odločitvi najkasneje do 10. junija 1975.

Po petin-tridesetih letih

Pozornost mi je zbudil, ko jo je tisti ponedeljek spešil po cesti od Struževca proti Kranju. »Poglej ga no! Pravi originalni srbski čika. Je že prišel obiskat v Kranj katerega od sinov.« Tako sem modrovala ob njegovih zakrivljenih opankah, popotni palici, obledeli zeleni kapi in doma izdelanem rjavem volnenem oblečilu, ozaljšanem s črnim vezom. Kar veselo ga je bilo videti med vso to moderno pločevino, zidovjem in asfaltom.

Naslednjega dne ga najdem že v Skofji Loki; z umerjeno naglico hiti od Trate proti mestu. Ko sva se srečala tretjič, je sedel na tisti klopici za spomenikom sredi gornjega trga v Skofji Loki. Sezul si je opanke in si pretegoval utrujene prste v volnenih nogavicah z rdečim in belim vzorčkom ob robu. Nisem več vzdržala.

»Od kod pa ste prišli, čiko?«
 »E, od Aleksinca.«
 »Pa hodite kar peš po naši deželi?«
 »A, ne. Z vlakom se pripeljem do večjega kraja, potem grem pa peš po mestih in vaseh. Po vseh ulicah grem in vsako hišo in vsako izložbo si posebej ogledam.«
 »Ste si prišli kar tako ogledovat Slovenijo ali ste prišli tudi h komu na obisk?«

»Prišel sem s sovaščanom, ki je prišel obiskat sina. Vojake služi na Jezerskem. Pa sem si rekel, Miodrag, pojdi še ti pogledat to Slovenijo, kako je tam po 35 letih. Veste, leta 1940 sem služil vojsko na Bohinjski Beli. Takrat je bila to vas, lesena, kot so pri nas vse lesene. Toda poglejte jo danes, to Bohinjsko Belo. Sploh je ni več prepoznati. Vse hiše so zidane, parket znotraj, povsod asfalt, vodovod itd. Pri nas pa še vedno isto.«

»No, saj je v Aleksincu lepo in dosti je novega.«
 »Ja, ko pa ste videli samo Aleksinac. V vaseh tam okrog je pa še vedno po starem. Blato, samo blato. Pri vas gre pa asfalt skoraj do vsakega hleva! Ej, čudovito je to. Po tako lepi cesti lahko mirne duše hodiš v opankah...« In spet se je lotil opank, ki si jih je ves čas najinega razgovora obval in pritegoval jermena na njih.
 »Kje vse ste pa že bili na Gorenskem?«

»Prišel sem prejšnji ponedeljek in sem bil na Jezerskem, v Predvorju, na Bohinjski Beli, v Bohinju, na Bledu, v Lescah, v Radovljici, v Kranju... Ej, Kranj je trikrat večji in trikrat lepši kot takrat. V Kranju sem videl tudi tisto veliko železno trgovino. Ko sem šaril tam okrog, sem naenkrat zagledal tam visoko zgoraj pod streho kombi. Kako, za vrata, je prišel gor, mi ni dalo miru. Spraševal sem ljudi, pa ali me niso razumeli ali pa niso hoteli odgovoriti. Ko sem hotel gor, so ravno zapirali. Jutri zjutraj ob sedmih odpremo, mi je dejal tisti pri vratih in nisem mogel videti, kako pridejo avtomobili gor. Pa sem počakal do drugega jutra in sem šel pogledat. Ej, kar po cesti gredo gor.«

Tudi na kranjskem sejmu je bil. Najbolj so mi bili všeč stroji za okopavanje vinogradov in pa stroji za košnjo, »stravarice«, kot jim je pravil.

»Kateri kraje pa še mislite obiskati?«
 »Vsega tri tedne se kanim zadržati tu pri vas in danes se bom odpeljal v Ljubljano, od tu pa v Maribor, Ptuj, Celje, Soštanj itd. Do mesta z vlakom, potem pa peš. Tako največ vidiš.« In že se je odpravil naprej.
 »No, pa srečno, čiko Miodrag!«
 D. Dolenc

Carinarnica Ljubljana

razpisuje prosta delovna mesta:

delavcev z visoko in višjo strokovno izobrazbo za carinjenje blaga v Ljubljani, izpostava Kranj in Novo mesto.

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

- imeti končano visoko oziroma višjo šolsko izobrazbo ekonomske, pravne ali tehnične smeri, znanje enega svetovnega jezika,
- uspešno opravljen preizkus nagnjenosti in sposobnosti za delo v carinski službi,
- za delavce iz drugih jezikovnih področij uspešen preizkus znanja slovenskega jezika.

Kandidati morajo biti državljani SFRJ, imeti odslužen vojaški rok ter imeti ustrezne moralnopolitične kvalitete.

Zaradi specifičnosti dela sprejemamo samo moške v starosti do 35 let. Poskusna doba je 3 mesece.

Pri zaposlitvi v izpostavi Kranj imajo prednost kandidati kemijske in ekonomske smeri, v izpostavi Novo mesto pa strojne smeri.

Osební dohodek delavcev z visoko izobrazbo znaša 5600 do 6100 dinarjev, z višjo pa 4800 dinarjev.

K sodelovanju vabimo tudi več delavcev s srednjo ali nepopolno srednjo šolo za določen čas za delo v administraciji.

Pismene prošnje, kolkovane z 2 din in dokazila o strokovni izobrazbi pošljite Carinarnici Ljubljana, Šmartinska 152 a do vključno 20. maja 1975.

Prenosni transformator za varjenje TBH 140 BANTAM

je izredno primeren za varjenje kosov lahke pločevine ali za njeno obdelavo. Tehta le 20 kg, priročen je torej za dela v delavnici ali na terenu. Z njim lahko varimo mehko jeklo, nerjaveča jekla in jekla, ki so odporna proti kislinam.

Transformator za električno varjenje TBH 400

v moderni izvedbi ima izredne sposobnosti varilnega aparata. Zaradi vrhunca praktičnosti so pogonski stroški majhni. Dobite ga v različnih izvedbah — glede na zmogljivosti kot tudi na načine upravljanja. Možna je uporaba v delavnici ali na odprtem prostoru ne oziraje se na vremenske pogoje.

Transformator za električno varjenje TBH 700

transformator je višja oblika delovnih orodij TBH. Prilagojen je delom vseh vrst — tudi glede na delovno okolje, delavnico in v njej za razna delovna mesta — ali za zunanja dela, pri čemer pa take ali drugačne klimatske razmere ne morejo motiti rednega dela.

Za vsa orodja TBH so na voljo prospekti z opisom konstrukcij, različnosti izvedb in z najnatančnejšimi strokovnimi pojasnili. Brodogradilišče, tvornica dizel motorja in tvornica električnih strojev i uredaja — Pula. P. P. BR. 208, TEL: CENTRALA (052) 24-322, TELEX: 25 252 YU ULJTES

Črtomir Zorec:

N'mav čriez izaro, n'mav čriez gmajnico...

(Pogovori o koroških krajih in ljudeh)

Celovško sodišče — danes. V ozadju najstarejše poslopje, zgrajeno v začetku prejšnjega stoletja — tu je bil sedež višjega apelacijskega sodišča. Na desni so bili sodni zapori.

(67. zapis)

Nikakor pa še ne moremo zapustiti Celovca in se podati na pot proti krajem severno od Vrbskega jezera, če prej ne omenimo še stika našega Prešerna s koroško prestolnico.

Pa tudi pesnikovega prijateljstva s poznejšim škofom Antonom Martinom Slomškom in verskim reformatorjem-utopistom Bernardom Smolnikarjem.

PREŠEREN V CELOVCU

Vsekakor je dr. France Prešeren, brž ko je na Dunaju končal svoje pravne študije — z odliko, seveda — začutil, da ni rojen za kakega slabo plačanega uradnika ali za podrejenega odvetniškega koncipienta. Gorenjsko ponosni in samozavestni pesnik je hotel vsekakor postati prej ali slej sam svoj gospod, to se pravi, samostojen odvetnik.

Zato je Prešeren ob novem letu 1832 odšel v Celovec, da bi pri apelacijskem in kriminalnem višjem sodišču za Notranjo Avstrijo in Primorsko opravil odvetniški izpit.

Seveda pa ta izpit ni bil kar tako. Bilo se je treba zanj trdo pripravljati več mesecev — Prešeren je moral prebiti v Celovcu od začetka januarja pa vse do konca maja 1832, skoro pol leta!

Bivanje v Celovcu in dolgotrajne priprave na izpit je svojemu nečaku omogočil stric Franc Prešeren, brat pesnikovega očeta Simna. Odrinil je kar precejšen znesek — celih 300 goldinarjev. To pa je bil v onih časih že lep denar! (Sest do sedem današnjih povprečnih mesečnih plač.)

Je pa stric, ki je bil tedaj kurat na Goričici (sedanje Domžale), ta denar rad dal. Saj je računal, da se bo nečak po opravljenem izpitu osamovoljno in se poročil z bogato Gradčanko Kajetano Khlunovo — rodbini Prešernovi bi bilo to močno prav.

Ne bo narobe, če brž povemo, kako se je te pesnikove neveste spominjala njegova najmlajša sestra Lenka. Takole je pripovedovala:

»Eno iz Gradca je hotel doktor vzeti. Prav nič ni znala slovenskega. Bila je nemške rodovine. Zato se je France šalil in je rekel, moja žena bo nemška; pa se po Kranjsko piše. Kljun se je pisala. Nato je še rekel: moja žena se ne bo mogla kregati z vami sestrami, ker vas nobena nemškega ne zna. — Njena rodovina je včasih letovala blizu Goričice. Videla sem Kljunovo pri maši. Bila je zavber ženska. — Prav veliko pisem je ta Kljunova Francetu pisala. On pa ji je le malokdaj odgovoril, on sploh ni rad pisal pisem. — Potem se je razdržlo. Se je pa pritožila dr. Jakobu Zupanu, ker je France ni vzel.«

V Celovcu je Prešeren prebolel to ljubezensko epizodo, vse kaže, da mu do Kajetane ni bilo dosti. Kajti njegova misel je najbrž že uhajala k tedaj komaj šestnajstletni ljubljanski lepotici — Juliji Primčevi...

Sprva se je Prešeren v Celovcu — ki je bil takrat le malo manjši kot Ljubljana, a precej bolj slovenski kot je danes — počutil kar dobro in sproščeno. Menda se je po malem zaljubljal v brhke Korošce; saj je bil predpustni čas. Tudi družbe mu ni manjkalo: brat Jurij je bil v četrtem letniku tamkajšnjega bogoslovja, sošolec iz ljubljanske gimnazije Anton Slomšek je bil spiritual v celovškem semenišču; s Čopovim pripravilom se je seznanil z benediktincem Andrejem Smolnikarjem, tedaj profesorjem biblijskih ved v bogoslovskem učilišču. (Zanimiv mož, rojak iz Kamnika, Andrej Bernard Smolnikar, se je pozneje izselil v Ameriko in ustanovil tam posebno versko sekto. Razvil se je v socialista-utopista in hudega nasprotnika papeštva. S svojo sekto je

oznanjal svetovno bratstvo in mir...)

LITERARNA PISMA

Že v prvih mesecih svojega bivanja v Celovcu se je Prešeren bolj zanimal za književna vprašanja kot za izpitne priprave.

Na srečo je zato prav iz Celovca ohranjenih največ pesnikovih literarnih pisem — pet naslovljenih na Matijo Čopa in eno na Miho Kastelica.

Prvo pismo — napisano 5. februarja 1832 — je bilo naslovljeno na Matijo Čopa. Nič kaj prijazno ga ne oslavlja naš pesnik: »Čudni dihur! Veliki bahač!« No, potem v pismu samem, je Prešeren bolj strpen, četudi je pomalem še hud nanj, ker Čop ničesar ne objavlja, čeprav obljublja, da bo. Vsebina vseh teh pisem je literarno zelo dragocena. Saj izpričuje, kakor skrb je posvečal Prešeren slovenski literarni besedi in kako je sledil vsem domačim kulturnim tokovom, četudi ga ni bilo v Ljubljani.

Prešeren tudi v Celovcu ni opustil pesnikovanja. Najbolj znana pesnitev iz tega obdobja je pretresljiva Elegija svojim rojakom. Spričo razgibanosti celovškega meščanstva, v kateri je Prešeren videl obujanje močnih nacionalnih in kulturnih stremeljenj, je navdajala našega pesnika prava žalost, elegija... Nezavednost Ljubljančanov, njihova malomarnost do domače književne tvornosti in grobo pridobitništvo — vse to je vsebina elegije, ki je nekaj otežen pendant Vodnikovemu vedremu Dramilu mojim rojakom.

»Vodnik se je razodeval v Dramilu kot optimističen prosvetljenec, ki je prepričan o zemeljskem bogastvu domovine in veruje v bistroumnost in pridnost svojih rojakov, ter jih hoče zdraviti k podjetnosti. Prešeren pa govori v Elegiji kot osamljen in razočaran pesnik in kulturni delavec, ki sicer priznava, da se je domače gospodarstvo razmahnilo, obenem pa bridko občuti, da se z gnotnim blagostanjem meščanstva ni razvila v njem tudi kulturna zavest in da so zato Slovenci in njihova dežela nepriznani in nespoštovani med drugimi narodi. Tega so krivi sebičnost, hlastanje po vsem, kar je tuje, in zlasti nemarnost za domačo poezijo in narodno čast.« (Po A. Slodnjaku)

Za »pokušino« le dve kitici iz Elegije:

Kranjč, ti le dobička išeš,
bratov svojih ni ti mar,
kar ti bereš, kar ti pišeš,
mora dati gotov d'nar!
Kar ni tuje, zaničuješ,
starih seg se zgublja sled,
pevcov svojih ne spoštuješ,
za dežele čast si led!

In tako je proti koncu marca 1832 Prešeren zašel še v osebno krizo: nenadoma je spoznal, da ima veliko izpitno snov še nepredelano, da čas hiti — hkrati pa ga je gotovo peklilo tudi nerazčiščeno razmerje do Kajetane Khlunove.

Končno, v drugi polovici maja 1832, je Prešeren le opravil odvetniški izpit. Izpraševalci pa so ga ocenili bolj slabo. Dobil je poslednjo še pozitivno oceno — zadostno... Najbrž ni bila tega skoro poraza kriva le slaba pripravljenost — pač pa duševni boji, ki jih je pesnik ves čas bil sam s seboj. Kljub temu — saj je bil v šolah vse doslej vedno le odličnjak — je Prešernu upadel pogum. Zadrževal je, da bi kot odvetnik kdaj uspel, zato je brž zaprosil, naj ga še v Celovcu zaprisežejo tudi kot civilnega in kriminalnega sodnika. (Se bo nadaljevalo)

ULJANIK

ESAB

GLAS 15

Torek — 6. maja 1975

Zapeljal iz ovinka

V sredo, 30. aprila, popoldne se je na cesti tretjega reda med Preddvorom in Kokrico pripetila hujša prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Bogomir Kurat (roj. 1955) s Kokrice je v levem ovinku na Sp. Beli zaradi neprimerne hitrosti zapeljal preveč desno, zato je zasukal vozilo v levo, da bi se obdržal na cesti, pa spet desno, pri tem pa je zapeljal s ceste in trčil v drevo. Sopotnica Magdalena Kurat je bila v nesreči huje ranjena, voznik pa laže.

Pešec umrl

V četrtek, 1. maja, nekaj po 22. uri so na cesti med Lahovčami in Kranjem kak kilometer od odcepa ceste za letališče Brnik našli nezavestnega Antona Lukančiča (roj. 1929) brez stalnega bivališča in zaposlitve. Med prevozom v bolnišnico je Lukančič umrl. Kasneje se je ugotovilo, da je Lukančič poškodbe dobil v prometni nesreči, ko ga je zadel voznik osebnega avtomobila znamke NSU Franc Pečnik (roj. 1947) iz Škofje Loke. Voznik Pečnik je s kraja nesreče pobegnil.

Nezgoda kolesarja

V soboto, 3. maja, popoldne se je na cesti drugega reda v Dorfarjih pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila s prikolico Anton Peternej (roj. 1928) s Podgore je peljal proti Škofji Loki. V Dorfarjih pa mu je nenadoma na njegovo stran zapeljal s kolesom 10-letni Srečko Cof od Sv. Duha in s tem zaprl pot vozniku Peternejju. Ta je zaviral, na levo stran se zaradi drugih avtomobilov ni mogel umakniti, vendar je kljub temu kolesarja zadel. Srečka so z zlomljeno nogo prepeljali v ljubljansko bolnišnico.

Zavijal levo

V soboto, 3. maja, nekaj pred 13. uro se je na cesti prvega reda na Drulovki pripetila prometna nezgoda pri zavijanju v levo. Voznik osebnega avtomobila Branko Mesec (roj. 1946) iz Sp. Bitenj je peljal proti Kranju, pri odcepu za gramozno jamo pa je nameraval zaviti levo, zato je zmanjšal hitrost. Zaradi tega ga je začel prehitevati Milutin Jolić (roj. 1949) iz Tržiča; ko sta bila avtomobila vzporedno, je voznik Mesec zavil levo in trčil v Jolićev avtomobil. V nesreči je bila sopotnica Pare Jolić (roj. 1953) huje ranjena in so jo prepeljali v ljubljansko bolnišnico.

Umrl v bolnišnici

V petek, 2. maja, je v jeseniški bolnišnici umrl za posledicami prometne nesreče Dežan Slavko (roj. 1954) iz Bistrice pri Tržiču. Nesreča se je pripetila 26. aprila popoldne, ko se je pokojni Dežan na kolesu s pomožnim motorjem na Cesti Ste Marie aux Mines v Tržiču zaletel v drog javne razsvetljave. L. M.

Gozdno gospodarstvo Bled objavlja prosto delovno mesto operaterja na luknjalcu kartic

Pogoji: dokončana srednja šola in 1 leto prakse v administraciji in knjigovodstvu ali dokončana osnovna šola in 3 leta prakse v knjigovodstvu ali administraciji

Poskusno delo traja 1 mesec.

Kandidate vabimo, da s prijavo predložijo dokazila o izpolnjevanju pogojev. Prijave pošljite najkasneje v 8 dneh od dneva objave na naslov: Gozdno gospodarstvo Bled, Ljubljanska c. 19, 64260 Bled.

Zmagoslavje Škofjeločanov

V soboto, 26. aprila, je bilo v Škofji Loki srednješolsko tekmovanje »Kaj veš o prometu« za področje Gorenjske. Pripravila ga je komisija za vzgojo in varnost v cestnem prometu pri škofjeloški občinski skupščini, organizator pa je bil šolski center za kovinsko in avtomehansko stroko iz Škofje Loke. Pri izvedbi tekmovanja so izdatno pomagali tudi člani domačega avto moto društva.

Tekmovalci so najprej morali reševati teste, nato pa so se med

Pisma bralcev

»Izgini dol!« je rekel šofer

Spoštovano uredništvo! 10. aprila 1975 se mi je na avtobusu, ki ob 14.15 odpelje iz Škofje Loke proti Kranju, pripetila huda neprijetnost. Predlagam, da jo skupaj opišemo širšemu krogu ljudi ter opozorimo nanjo tudi odgovorne. Tega dne sem namreč vstopil v omenjeni avto bus podjetja Alpetour (biuši Transturist), in sicer v Virmašah. Šoferju-samoinikasantu sem plačal vozovnico do Zgornjih Bitenj. Med vožnjo sem se disciplinirano pomikal proti zadnjim vratom in ob prihodu v Zg. Bitnje stal tik zraven izhoda, da bi lahko čim hitreje sestopil. Vendar mi možakar ni hotel odpreti, ampak je energično zahteval, naj mu pokažem karto. Začel sem riniti po prepolnem avtobusu navzgor, medtem pa me je šofer ozmerjal z goljufo. Ko sem nato privlekel iz žepa zahtevani listek, je namesto opravičila zavpil name: »Izgini dol!« Ves presenečen sem ga hotel ubogati, pa mi je vrata pred nosom zaprl.

Obsojam nesramno početje šoferja avtobusa in Vas prosim, da ta moj primer obelodanite, saj nedvomno zasluži obsodbo.

Knez inž. Vili
Zg. Bitnje 160

Požari

V sredo, 30. maja, okoli 13. ure je začelo goreti gospodarsko poslopje Julijane Švegelj iz Gorič. Pogorelo je seno ter del strehe stanovanjskega in gospodarskega poslopja. Goreti je začelo, ker so se otroci igrali z vžigalicami.

V petek, 2. maja, dopoldne je začel goreti gozd Podmladek na Kozjeku in na Straži na Koroški Beli. Pogorelo je okoli 5 ha gozdne površine.

V petek, 2. maja, popoldan je zagorelo v Udenborštu na Mlaki pri Kranju. Ogenj je uničil okoli 4,5 ha borovega gozda. Škode je za okoli 200.000 din. Požar so pogasili kranjski poklicni gasilci. Požar je nastal, ker so otroci v gozdu zakurili ogenj, da bi pekli krompir, zaradi vetra pa se je ogenj razširil.

Kinopodjetje Kranj Stritarjeva 1

objavlja
prosti delovni mesti
za določen čas

1. natararice

za Snack bar Center Kranj

Pogoji: kvalificirani delavec gostinske službe ali PK delavec z delovnimi izkušnjami v gostinski stroki

2. blagajnika

za kino Storžič

Pogoji: kvalificirani delavec trgovske ali sorodne stroke ali PK delavec trgovske ali sorodne stroke z nekajletnimi delovnimi izkušnjami.

Kandidati naj pošljejo vloge na naslov podjetja.

Sporočamo žalostno vest, da je 3. maja umrla naša upokojenka

Francka Erbežnik

delavka v ekspeditu

Grafično podjetje Gorenjski tisk Kranj

Kranj, 5. maja 1975

Sporočamo žalostno vest, da nas je po dolgotrajni in hudi bolezni zapustil naš ljubljeni mož, oče, stari oče, brat in stric

Ivan Naglič

iz Čirčič pri Kranju

Pogreb dragega pokojnika bo v sredo, 7. maja 1975, ob 16. uri na kranjskem pokopališču.

Žalujoči: žena Antonija, sin Janez, hčerki Mija in Helenca z družinama, hčerka Vida in Zdenka, vnuček Primož, vnukinja Vesna in ostalo sorodstvo.

Kranj, 5. maja 1975

Zahvala

Ob boleči izgubi našega dragega moža in očeta

Jožeta Kacina

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti, mu poklonili toliko cvetja in vencev in nam izrazili sožalje. Iskrena hvala KS, ZB in SPIZ za poslovilne besede, stanovanjski zadrugi Černetov vrt, kolektivu Jugoplastike, godbenikom, pevcem in praporščakom, posebno pa družinama Kržišnik in Pintar.

Žalujoči: žena Angelca ter sinova Jelko in Rajko.

Kranj, 5. maja 1975

Zahvala

Ostali smo sami, tihi z bolečo resnico, da nas je nenadoma in mnogo prezgodaj za vedno zapustil naš dragi in dobri mož, stari ata, brat in stric

Janez Vrhovnik

p. d. Murnov ata iz Šenčurja

Ob tem izrekamo iskreno zahvalo vsem dobrim sosedom, sorodnikom, znancem in prijateljem, ki ste nam ob teh težkih dneh stali ob strani, mu darovali cvetje in ga številno spremili na njegovi poslednji poti. Posebno se zahvaljujemo dr. Potočniku Stanetu, celotnemu kolektivu Komunalno obrtnemu in gradbenemu podjetju Kranj, tov. Vrečku Jakobu za njegove poslovilne besede ob odprtem grobu, ZB in GD Šenčur, godbi iz Kranja in g. župniku za lepo opravljen pogrebni obred.

Vsem skupaj še enkrat najlepša hvala.

Za njim žalujejo: žena Marija, hčerka Štefka, hčerki Ani in Mari z družinama, brata in sestre

Šenčur, 28. aprila 1975

Šolanje psov v Lescah

Klub za vzrejo športnih in službenih psov Lesce-Bled tudi letos organizira šolo poslušnosti in ubogljivosti za pse. Šola že poteka za družbenim centrom v Lescah in se vsi tisti, ki bi radi svojega psa naučili vaj poslušnosti, lahko še prijavijo. Naslednje leto bo za pridobitev vzrejnega dovoljenja treba opraviti tudi izpit iz poslušnosti.

V nedeljo, 27. aprila, je bilo pred družbenim centrom ocenjevanje vseh čistopasemskih psov. Ocenjevanja se je udeležilo okoli 40 psov in njihovih vodnikov. Pse sta po zunanjem videzu ocenjevala mednarodna sodnika Vlado Gerber in Miroslav Zidar. Ugotovili so, da je kvaliteta psov znatno boljša kot prejšnja leta, saj je bila poprečna ocena zunanosti prav dobro. D. S.

Komunalno, obrtno in gradbeno podjetje
Kranj z n. sol. o.
TOZD - Obrt b. o.
TOZD - Gradnje b. o.
TOZD - Obrt in TOZD - Gradnje

razpisuje po zakonu o sredstvih gospodar-
skih organizacij licitacijsko prodajo na-
slednjih osnovnih sredstev

Vrsta osnovnega sredstva	začetna cena
1. kamion IMV 1600 - 3-osni	500,-
2. vrtni stroj ISKRA (509066)	100,-
3. križna žaga BLACDEKER	200,-
4. motorna žaga PARTNER	600,-
5. električni vrtni stroj ISKRA	100,-
6. ročna cirkularna BLACDEKER	200,-
7. ročna stiskalnica	600,-
8. stroj za trganje žime in odvijalec za žimo	500,-
9. računski stroj ZAGREB	50,-
10. kalorifer SATURNUS	20,-
11. 3 črpalke za apno	10,-
12. brusilni stroj z gravirko in elektromotorjem 3,4 KM	500,-
13. peč ploč. za žaganje	100,-
14. deminealizator (priprava za destiliranje vode)	400,-
15. elektromotor 5,7 KM	500,-
16. düssel motor ARAN	1000,-
17. vibrastiskalnica V-6 za izdelavo bet. opeke DUPLEX	25.000,-
18. 2 brusilna stroja za teraco	500,-
19. 2 oljni peči EMO-5	100,-
20. 2 oljni peči KONTAKT	100,-
21. knjižni stroj OLIVETTI	1200,-
22. oljna peč GORENJE	100,-
23. oljna peč EMO 8	100,-

V izkljenih cenah ni všteti prometni davek.

Licitacija bo v soboto, 10. maja 1975, ob 9. uri za družbeni in zasebni sektor v bivših prostorih komercialne na Primskovem, Ručigajeva 5. Ogled sredstev, ki se prodajajo, je možen v petek, 9. maja 1975, od 8. do 12. ure.

Železarji aktivni tudi na športnem področju

Delavci v jeseniški Železarni se po delovnih obveznostih zelo aktivno udeležujejo na športnem področju. Komisija za šport in rekreacijo, ki deluje pri tovarniški konferenci OO sindikata Železarne, vedno poskrbi, da v različnih športnih panogah

vsak delavec pride na svoj račun. Tako se skozi vse leto vrstijo prvenstva med posameznimi oddelki in obrati Železarne, poleg tega pa se športniki udeležujejo tekmovanj v okviru Slovenskih železarn, vidna mesta pa dosegajo tudi na občinskih sindikalnih prvenstvih.

Tudi letos je športna aktivnost v Železarni zelo razgibana. Prav sedaj potekata prvenstva v namiznem tenisu in kegljanju na asfalu, pred nedavnim pa je bilo izvedeno prvenstvo v šahu za posameznike. Ker jim

glede organizacije zimskih tekmo-
vanj zima ni bila najbolj naklonje-
na, železarji-sportniki upajo, da jim
bo uspelo izvesti več tekmovanj v
poletnih in jesenskih mesecih. Vsa
letošnja tekmovanja v Železarni
potekajo v znamenju številnih
pomembnih obletnic, med drugim
30 let socialistične Jugoslavije, 25 let
delavskega samoupravljanja v Žele-
zarni, 40 let velike delavske stavke
na Jesenicah in 30 let sindikatov v
novi Jugoslaviji.
J. R.

Štiri zmage gostov

V soboto se v novo košarkarsko sezono startala članska moštva v II. slovenski košarkarski ligi - gorenjsko področje. Za prvaka in vstop v I SKL B se letos poteguje osem gorenjskih ekip: cerkljanski Kravec, stražiška Sava, Senčur, loški Kroj, Gorenja vas, kroparski Plamen, Tržič ter Kamnik.

Ze v prvem kolu so največ uspeha imele gostujoče ekipe, ki so osvojile vseh osem točk.

KRVAVEC : SAVA 65:66 (32:23)

Cerklje, igrišče OŠ D. Jenko, sodnika Zajc (Ljubljana), Prosen (Kranj). - Domačini so sicer v prvem delu povedli kar z 9 točkami, v nadaljevanju pa so Stražišani z dobro igro nadoknadili zamujeno in zmagali.

ŠENČUR : KROJ 66:71 (36:36)

Senčur, igrišče SD Senčur, sodnika Hafner, Lazar (oba Kranj). - Tudi v tem srečanju so se domačini v prvem delu enakovredno kosali z gosti. V drugem delu pa so gosti nadigrali domačine in zaslužno osvojili točki.

GORENJA VAS : PLAMEN 61:66 (35:31)

Gorenja vas, igrišče OŠ, sodnika Lampret, Vukanac (oba Kranj). - Kroparji so presenetili domačine. Z dobro igro v drugem delu so zaigrali na vse ali nič in z zmago najavili kandidature za visoko uvrstitev.

TRŽIČ : KAMNIK 57:88 (21:51)

Tržič, igrišče OŠ, sodnika Hafner, Lazar (oba Kranj). - Kamničani so bili četrti gost, ki je zmagal. Čeprav so Tržičani visoko izgubili, so bili dostojen nasprotnik razigranim gostom.
D. Humer

Dvojni uspeh Tržičanov

V Dragonji vasi pri Črnomlju je bila v četrtek, 1. maja, dirka za državno prvenstvo v motokrosu v razredu do 50 in 125 cm. Zelo velik uspeh so dosegli Tržičani, saj je v razredu do 50 cm zmagal Branko Mežnar, v razredu do 125 cm pa Branko Ahačič. V razredu do 125 cm z mednarodno udeležbo pa je zmagal odlični Avstrijec Götz.

V razredu do 50 cm Tržičan Mežnar ni imel pravega tekmeca, saj je zelo prepričljivo zmagal v obeh vožnjah. Zmagoslavje Tržičanov pa je z drugim mestom dopolnil Dolžan. REZULTATI: 1. Mežnar 30, 2. Dolžan (oba Tržič) 22, 3. Lipuš (O. vas) 15, 4. Satošek (Črnomelj) 15... Ekipno: 1. Tržič 52, 2. Karlovac 21, 3. Koper 20, ...

V razredu do 125 cm je po ogorčenem boju zmagal lanski državni prvak Ahačič iz Tržiča pred Predanom iz Orehove vasi. REZULTATI: 1. Ahačič (Tržič) 27, 2. Predan (O. vas) 27, 3. Vesenj (O. vas) 18, ... 7. Košnik 7, 8. Globočnik 7, 9. Marin (vsi Tržič) 5, ... Ekipno: 1. Orehova vas 45, 2. Tržič 34, 3. Ptuj 30, ...

V razredu do 125 cm z mednarodno udeležbo je prepričljivo zmagal Avstrijec Götz pred Jugoslovonom Predanom in Ahačičem ter Dancem Justensonom.

Lanski državni prvak v rallyju Aleš Pušnik je končno le dobil novi

renault 17 gordini. Novi avto bo prvo tekmovalno vozilo te vrste pri nas in bo imelo motor moči okrog 200 KM. Pušnik bo z njim prvi nastopil na »YU RALLYJU«, ki bo veljal tudi za evropsko prvenstvo.
Franci Perdan

Visoka zmaga Kranja 75

V boj za točke in čimboljšo uvrstitev so se pognale tudi članske ekipe v gorenjski košarkarski ligi. Za najvišji naslov se bo potegovalo kar deset moštev: Kokrica, Center, Veriga, Gotik, Naklo, Gorenja vas B, Radovljica, Gumar, Triglav B ter Kranj 75.

Ze prvo kolo je pokazalo, da so vsi dobro pripravljani za letošnje sezono. Za presenečenje so poskrbeli kranjski študentje, Kranj 75. Brez težav in visoko so opravili z leško Verigo. V preostalih srečanjih so bili doseženi pričakovani rezultati. V Gorenji vasi B ni bilo na igrišče v Radovljico.

Izidi: Kokrica : Center 49:63 (23:32), Kranj 75 : Veriga 72:39 (35:23), Gotik : Naklo 47:41 (20:21), Gumar : Triglav B 34:41 (11:26), Radovljica : Gorenja vas B 20:0 b. h. -dh

V Podljubelju spet kvalitetna motokros prireditve

Dva tisoč metrov dolga proga za motokros v Podljubelju bo v soboto, 7. junija, in v nedeljo, 8. junija, spet

oživila. V soboto bosta na programu dve vožnji V. dirke za državno prvenstvo v motokrosu za kategorijo 125 kubičnih centimetrov (za to kategorijo je bila lani v Podljubelju dirka za svetovni pokal), v nedeljo pa dirka za svetovno prvenstvo v kategoriji 250 kubičnih centimetrov. Dirke za svetovni primatec v tej kategoriji so se začele 6. aprila v Šviciji, končane pa bodo 31. junija v Šviciji. Podljubeljska dirka bo šesta po vrsti in bo na njej že mogoče zbrati odločilnejše točke za svetovni naslov v kategoriji 250 kubičnih centimetrov. Tržiški AMD, pri katerem deluje organizacijski »stroj« za te prireditve, je že utečen in je dirke v motokrosu, ki so veljale za pokal FIM, organiziral leta 1968, leta 1968, 1972 in lani. Prve tri so bile za motorje s prostornino 250 kubičnih centimetrov, lanska pa je bila za »slajžo« kategorijo motorjev s prostornino 125 kubičnih centimetrov. Na omenjenih prireditvah so zmagovali Torsten inž. Hallman (Švedska), Joel Robert (Belgija), ki je bil v Podljubelju prvi kar dvakrat, in lani njegov rojak Gilbert de Roover.

Letošnja prireditve 8. junija bo imela novo posebnost, ki utegne privedi v Podljubelju še več ljudi. To bo koncert svetovno znanega ansambla Bratov Avsenik. Med odmorom med obema vožnjama bodo nastopili v polni zasedbi s pevskim triom. Pa tudi sicer bo za letošnje dirko proga bolje urejena in zavarovana. Zgrajen bo tudi poseben sodniški stolp. Tovarna obutve Peko je pokrovitelj tudi letošnje prireditve.
J. Košnjek

Šahovske novice

Na gorenjskem ekipnem prvenstvu za pokal maršala Tita je med osmimi ekipami osvojila prvo mesto prva ekipa jeseniške Železarne v postavi Zorko, Karničar, Pavlin in Krajnik, ki je v finalnem srečanju odpravila Tržičane z rezultatom 3:1.

Finalista bosta sodelovala na slovenskem prvenstvu za pokal maršala Tita. Rezultati: Borec : Krize 3,5:0,5, Lesce : Tržič 0,5:3,5, Železarna I : Carinarnica 4:0, Železarna II : Iskra 0,5:3,5; polfinale: Tržič : Borec 2:2, Železarna I : Iskra 2,5:1,5; finale: Tržič : Železarna I 1:3.

Na aprilskem hitropoteznem prvenstvu Gorenjske, ki ga je organiziral šahovski klub Škofja Loka, je sodelovalo 25 šahistov. Zmagal je Smid (Sava Kranj) pred Lazarjem, Rakovecem, Mazijem in Jokovičem (vsi Borec-Kranj).
M. G.

Iskra

Industrija za telekomunikacije, elektroniko in elektromehaniko Kranj, o. sol. o.
TOZD Mehanizmi Lipnica

razglašja prosto delovno mesto:

vodje gospodarske priprave
proizvodnje

Pogoji: visokošolska izobrazba ekonomske, komercialne, organizacijske, elektro ali strojne stroke s 4-letno prakso oziroma višješolska izobrazba s 6-letno prakso in znanjem enega tujega jezika.

Pismene prijave pošljite do 17. maja 1975 na naslov: Iskra - elektromehanika Kranj, Kadroviski oddelek, 64000 Kranj, Savska loka 4.

Tovarna klobukov

Sesir

Škofja Loka

sprejme takoj na delo

kurjača

za mehanizirano kurjenje parnih kotlov

ključavničarja

po možnosti s prakso pri vzdrževanju strojev

kovinostrugarja

Prijave veljajo do zasedbe delovnega mesta.

Kmetijska zadruga

Škofja Loka

OBJAVLJA PROSTA DELOVNA MESTA

1. strojnika v mlekarni

2. delavke v mlekarni

Za delovna mesta:

pod 1.: je potrebna izobrazba električarja ali ključavničarja in odslužen vojaški rok. Delo je le v dopoldanski izmeni.

pod 2.: delo v dopoldanski izmeni

PROSTA UČNA MESTA:

6 učencev in učenk za poklic prodajalec

učenca za poklic mesar-sekač

Učna mesta so v poslovalnicah v Poljanski in Selški dolini ter v Škofji Loki.

veletrgovina

ŠPECERIJA

bled

razglašja prosta delovna mesta za

a) voznika viličarja

Pogoj: tečaj za viličarje

b) komisionarja za skladišče

Pogoj: KV prodajalec s 3 leti prakse

c) delavca za skladišče

Pogoj: PD ali NK delavec

Delo je za nedoločen čas s poskusnim rokom tri mesece. Prijave pošljite na naslov: Veletrgovina Špecerija Bled, Kajuhovala 3 do 10. maja.

Sadolin PX 65

- uživa mednarodni sloves
- odlikuje ga bogata tradicija in novi tehnični dosežki
- najbolj iskano sredstvo za dolgoletno zaščito lesa
- uničuje plesen in zajedalce ter je odporen pred vremenskimi vplivi
- služi za osnovni ter končni premaz in je izdelan v 13 barvah

— Zahtevajte prospekte in navodila za uporabo

belinka

tovarna kemičnih izdelkov

61001 Ljubljana

poštni predal 5-1

telefon h. c. 061/314 177

telex 31 260 yu bel

Kropa – prava partizanska trdnjava

V sredo so v Kropi proslavili 80-letnico tovarne Plamen, 30-letnico osvoboditve in 25-letnico delavskega samoupravljanja – Na svečani akademiji je govoril predsednik slovenske skupščine dr. Marjan Brečelj

V sredo, dan pred praznikom, ko je bil v Kropi pred 80 leti občni zbor Žebljarske zadrage, iz katere je zrasel današnji Plamen, je bila Kropa svečano okrašena. Že v zgodnjih dopoldanskih urah so se začeli v tovarni Plamen zbirati gostje, med katerimi so bili predsednik slovenske skupščine dr. Marjan Brečelj, član predsedstva SRS Tone Bole, predsednik zbora republik in pokrajin Zoran Polič, predsednik republiškega izvršnega sveta Rudi Čačinovič, sekretar medobčinskega sveta ZK za Gorenjsko Ludvik Kežar, predsednik medobčinskega sveta SZDL za Gorenjsko Janez Varl, predstavniki slovenskih železarn, radovljiške in drugih gorenjskih občin in drugi.

Gostje so si najprej ogledali moderno tovarno, kjer bo letos prek 500 delavcev izdelalo 9000 ton vijakov in matic v vrednosti 150 milijonov novih dinarjev. Od tega bodo izvozili kar 60 odstotkov.

Osrednji dopoldanski dogodek je bila otvoritev makete v Kovaškem muzeju. Maketa, ki sta jo izdelala direktor Tehniškega muzeja Železarnarjeveskega Miloš Magolič in maketar muzeja Marjan Dolinšek, prikazuje Kropo sredi 19. stoletja. Izdelavo te makete je med drugim omogočila tudi tovarna Plamen. Otvoritev makete je nato lepo dopolnjeval ogled vigenjca Vice, kjer sta 70-letni domačinki Marija Lazar in Cilka Habijan prikazali, kako so nekdanj kovali.

Popoldne je bila v sindikalnem domu svečana akademija, kjer je govoril predsednik slovenske skupščine dr. Marjan Brečelj.

»Ob današnjem prazniku se spomnimo na delež, ki so ga dali delovni ljudje Plamena in Krope v borbi proti nemškemu okupatorju na Gorenjskem in s tem v borbi za našo skupno osvoboditev. Poseben položaj Krope pod visoko Jelovico in že od vsega začetka dobro politično vodstvo v komunistični partiji in v osvobodilni fronti na tem območju ter še posebej socialna in narodna zavest prebivalcev, ki je bilo stoletja izkoriščano, vse to je pripomoglo, da je postala Kropa v osvobodilni borbi prava partizanska trdnjava in eno izmed žarišč osvobodilnega gibanja na Gorenjskem ...

Iz tega malega kraja je slo v partizane prek 120 borcev in samo od bivših Plamenovih delavcev jih je 50 darovalo življenja. To je dokaz, da je ta kraj v polni meri izpolnil svojo domovinsko dolžnost in požrtvovalno prispeval k zmagi. Prepričani smo, da bosta Plamen in Kropa, ki imata za seboj tako slavno in častno pot v narodnoosvobodilni vojni in revoluciji in ki sta se vse doslej uspešno in požrtvovalno borila za svoj razvoj, ostala Plamen in Kropa tudi v bodoče.«

Predsednik slovenske skupščine je v svojem govoru še posebej poudaril vlogo slovenskega železarstva in

naloge, ki čakajo težko industrijo v prihodnje. Letos naj bi slovenski železarji izdelali 800.000 ton surovega jekla. Leta 1985 pa bi morale slovenske železarne izdelati milijon 100.000 ton jekla. Rekel je, da je Plamen pri doseganju uspehov in izpolnjevanju tovrstnih ciljev lahko zgled drugim.

Ko se je svečana akademija končala s kulturnim programom, v katerem so nastopili Ladko Korošec, Zlata Ognjanovič, Dragiša Ognjanovič, Jože Zupan, prof. Anton Dermota, komorni moški pevski zbor Stane Žagar iz Krope in drugi. Se je praznični dan v Kropi pred 1. majem že nagnil k večeru. Po okoliških vrhovih pa so zagoreli kresovi.

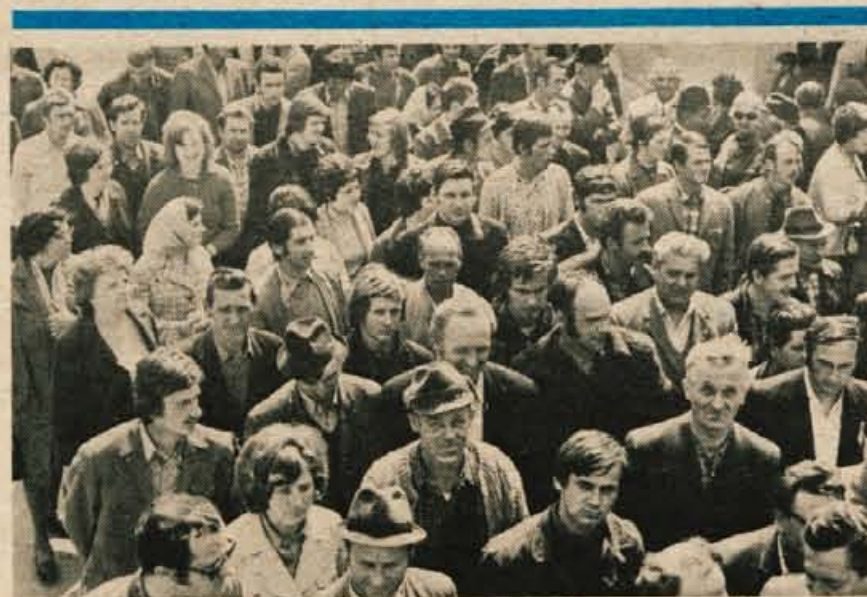
A. Žalar

Ob 80-letnici tovarne vijakov Plamen, 30-letnici osvoboditve in 25-letnici samoupravljanja je bila v sredo, 30. aprila, popoldne v sindikalnem domu v Kropi svečana akademija. Udeležili so se številni predstavniki slovenskega javnega, političnega in kulturnega življenja, slavnostni govor pa je imel predsednik slovenske skupščine dr. Marjan Brečelj. V kulturnem programu so nastopili Zlata Ognjanovič, Ladko Korošec, Jože Zupan, Dragiša Ognjanovič, prof. Anton Dermota, komorni moški pevski zbor Stane Žagar iz Krope in drugi. – Foto: F. Perdan

Dopoldne v sredo so v Kovaškem muzeju v Kropi razstavili maketo, ki ponazarja Kropo sredi 19. stoletja – Foto: F. Perdan

V sredo, 30. aprila, je bila pred tovarno Veriga v Lescah svečanost v počastitev delavskega praznika, 30-letnice osvoboditve, 25-letnice samoupravljanja in 40-letnice stavke v tej tovarni. Na svečanosti, katere so se udeležili delavci Verige, občani in nekdanji stakajoči delavci, so obudili spomine na splošne stavke in na prehojeno pot od začetka samoupravljanja do danes, ko so organizirani v 6 TOZD in sami razpolagajo z dohodkom. Na slovesnosti je v kulturnem programu nastopila leščanska godba na pihala, ki tudi letos slavi pomemben delovni jubilej. Predstavili pa so se tudi učenci osnovne šole z recitacijami in prvič tudi pevski zbor tovarne Veriga v Lescah.

Slovesnost v Ikosu

V počastitev 1. maja in 30. obletnice osvoboditve je bil v sredo, 30. aprila, popoldne zbor delavcev organizacije združenega dela Ikos iz Kranja. Ob tej priložnosti so podelili 86 delavcem priznanja in plakete Ikos. Delavci, ki so zaposleni v industriji kovinske opreme in strojev deset in več let, so prejeli priznanja in srebrne plakete Ikos. Za podeljevanje takih priznanj, od slej bodo tovrstne slovesnosti vsako leto, so se odločili samoupravni organi in družbenopolitične organizacije.

Na sredini slovesnosti v Ikosu so govorili predsednik delavskega sveta Ivo Japelj, predsednik osnovne organizacije Zveze socialistične mladine Slovenije Cveto Sušteršič in direktor Jože Stirn. Kulturni program pa so pripravili učenci osnovne šole Podblica, nad katero ima Ikos patronat.

-jk

Uspešna III. razstava mineralov v Trzinu Prihodnje leto še boljša udeležba

»Že pračlovek je zbiral drage in okrasne kamne in odbiral materiale za svoje orodje že v kamni dobi. Seveda še ni imel pojma o notranji zgradbi ali njihovem nastajanju. Še v 13. stoletju so učenjaki mislili, da se obnavljajo in razmnožujejo minerali z delovanjem semen in sokov, ki prihajajo z nebesnih teles. Mislili so, da nastajajo kamni podobno kakor nastajajo kamni v notranjosti človeškega organizma. Stoletja so imenovali okrogle votline v kamninah »nosne kamne«, nenavadne zvoke, ki so jih slišali ponoči, pa so pripisovali trpljenju matične kamnine ali njenega »novorojenčka«.

Ceprav je v 18. stoletju pričela skrivnost izginjati iz hipotez o nastajanju mineralov, je ostalo raziskovanje mineralov zmedeno in dolgočasno. Še James Hutton, »oče geologije«, je rekel, da kamen ni predmet, ki bi filozofa zanimal sam zase. Od teh časov dalje pa so zbrali znanstveniki že na stotine različnih kamnin, ki so podlaga današnji mineralogiji. Danes poznamo okrog 2500 različnih mineralov, med njimi tako različne, kot sta na primer diamant in lojavec.

Osnovne prvine, ki sestavljajo kamnine in minerale, pa so vendar maloštevilne. Večino kamnin sestavlja fizikalna zmes dveh ali več mineralov, večino mineralov pa kemične spojine, ki jih sestavlja dve ali več prvlin. Nad 99 odstotkov teže zemeljske skorje sestavlja osem prvlin in celo te zelo neenakomerno. Kisik tvori nad polovico vse teže, več kot polovico ostanka pa silicij. Med ostalimi šestimi prvlinami so še aluminij, železo, kalcij, natrij, kalij in magnezij ...

Upajmo, da bo marsikdo tudi v naravi odprl oko in sam našel okrasni mineral, ki jih je tudi v Sloveniji dovolj ...

Tako je v nedeljo zjutraj povedal univerzitetni profesor dr. ing. Staniko Grafenauer z ljubljanske Fakultete za naravoslovje in tehnologijo, ki je bila skupaj z občinsko skupščino Trzin pokrovitelj III. mednarodne razstave mineralov. V osnovni šoli heroja Bračiča v Bistrici pri Trzinu se je predstavilo 15 zbiralcev mineralov iz obeh Nemčij, Avstrije, Francije in Italije, Jugoslavijo pa so zastopali rudnik svinca iz Mežice, rudnik in topilnica iz Trepče in

inž. Žegarac iz Beograda, ki ima eno najbogatejših zbirk mineralov v Jugoslaviji. Nedeljski edinstvena prireditelj v Jugoslaviji ni imela le zgolj razstavnega pomena, temveč je bila tudi izmenjavi dragocenih mineralov. Številni obiskovalci, bilo jih je več tisoč, so minerale v naravnih oblikah ali obdelane lahko tudi kupili. Lepo obarvani, čisti, nerazpokani in nemoteni minerali so bili prava paša za oči! Trziško mednarodno srečanje zbiralcev mineralov se je začelo že v soboto zvečer s sprejemom udeležencev in gostov razstave pri podpredsedniku občinske skupščine Trzinu Francu Kopaču in predsednici pripravljalnega odbora za razstavo Mariji Faganelli-Greif. Folklorna skupina Karavanke je pripravila krajski kulturni program.

Prihodnje leto načrtujejo v Trzinu še mikavnejšo razstavo mineralov. Prireditveni odbor bo delal celo leto, sodelovanje pa je obljubila tudi raziskovalna skupnost Slovenije. Zanesljivo bomo srečali zbiralce mineralov iz Bolgarije, Češkoslovaške in Romunije. Njihove bogate zbirke so za ljubitelje mineralov iz srednje Evrope neznanka. Hkrati pa je v nedeljo v Trzinu vznikla misel o ustanovitvi jugoslovanskega Društva prijateljev mineralov. Nedeljsko razstavo so popestrile posebne prirediteljske ovojnice, žig, značke in kartalag.

J. Košnjek

Za 5 milijonov din škode

V torek, 29. aprila, se je v Radovljici sestel zbor krajevnih skupnosti občinske skupščine in razpravljalo o škodi, ki sta jo v začetku aprila v občini povzročila močna odjuga in deževje. Izvršni svet občinske skupščine, ki je takrat poslal na teren posebne komisije, da ocenijo škodo, je ugotovil, da so največjo škodo povzročili zemeljski plazovi; močnopa so bile poškodovane tudi nekaterape ceste in druge komunalne naprave. Razen pri zemeljskih plazovih, kjer bodo potrebne dodatne raziskave, so škodo v glavnem že ocenili in jo cenijo na blizu pet milijonov novih dinarjev.

Zbor krajevnih skupnosti je razpravljal, kako škodo odpraviti. Sklenili so, da se iz rezervnega sklada občinskega proračuna namenijo 300.000 novih dinarjev. Del škode naj bi prav tako krila Vodna skupnost, Cestno podjetje oziroma republiška skupnost za ceste; krajevne skupnosti in še nekatere druge delovne organizacije. Na seji so tudi ugotovili, da vse škode ne bo mogoče odpraviti takoj, saj jim trenutno zagotovo manjka sredstev. Najmanjše sredstvo, so se delegati zbora krajevnih skupnosti odločili, da predlagajo delovnim organizacijam v občini, naj odstopijo del lani preveč natečenih sredstev samoupravnim interesnim skupnostim v občini.

A. Z.

Aeroklub Stane Žagar iz Kranja je organiziral v petek in soboto na letališču v Lescah 9. državno prvenstvo radijsko vodenih letalskih modelov. Udeležili so se ga modelarji iz Maribora, Subotice, Zagreba, Reke, Beograda in Kranja, ki so imeli tudi največ uspeha. V razredu akrobatskih modelov-motornih letal (F 3-A) so prva tri mesta zasedli Kranjčani Milan Merše, Slavko Poličar in Branko Poličar, ki bodo zastopali Jugoslavijo na balkaniadi v Zagrebu, ki bo konec junija, in na svetovnem prvenstvu te kategorije med 8. in 13. septembrom v Bernu v Švici. V tem razredu je bil četrti član Aerokluba Stane Žagar Kranj Franci Merkun peti med sedmimi tekmovalci. V razredu F 3-B (radijsko vodenih modeli jadralnih letal) je nastopilo kar 28 tekmovalcev. Zmagal je Kranjčan Borut Perpar pred Zagrebčanoma Merorijem in Tomljenovićem. Omenjeni trije tekmovalci bodo zastopali našo državo na balkaniadi v Zagrebu. -jk